

naša luč

1992
september
7

hodil po zemlji sem naši in pil nje prelesti

Župančič, Duma

velesevo, kranj

Danes bi si rad ogledal velesovsko cerkev in Kranj. Peljem se iz Ljubljane. Vsako pot se razveselim Šmarne gore, tega osamelega veldoda na severozahodnem robu Ljubljane. Ponosno se razkazuje na avtocesto mogočna cerkev v Šmartnem.

● Če hočem do nekdanjega samostana dominikank v **VELESOVEM**, se je treba peljati do Adergasa v podgorskem kotliču, nekdanje Marijine doline. Pod razvalinami gradu Kamen stoji znameniti velesovski samostan dominikank. Ustanovljen je bil že v začetku 13. stoletja. Sedanji samostan in cerkev so zgradili proti koncu 18. stoletja. Samostan je bil sloveča božja pot in poleg Stične najpomembnejše gospodarsko podjetje na Kranjskem.

Ohranjen je le vzhodni del po-

Cerkev v Velesovem.

sloplja, kjer so stanovanja, šola in župnišče. Te stavbe se drži Marijina cerkev, ki je eden najlepših baročnih spomenikov v Sloveniji. Že od daleč nudi cerkev s svojo odprto pritlično lopo, trikotnim čelom in zvonikom ter zgradbo na desni podobo samostanske celote.

Veliki oltar je odlično baročno delo. Hladna, temna, umirjena graditev oltarja in pravljica barvitost Kremser-Schmidtove slike Oznanjenja nad njim ustvarjata dopolnjujoče si nasprotje.

Sicer pa je glavno bogastvo te cerkve mali kipek Marije z otrokom, tik pod podobo Oznanjenja, iz leta 1220. Drža Marije je strogo vzvišena in vladarska. Kip je od vse romanske plastike v Sloveniji najpomembnejši.

Plemenita oprema sten z izstopajočimi okraski in lahkotnimi oboki daje cerkvenemu prostoru posebno lepoto.

Zanimam se za grobnice dominikank, pa mi župnik razkaže prazne vdolbine v podzemski steni in pove, da so krste med zadnjo vojno odnesli Nemci, ker je bilo med sestrami tudi precej takih z nemškimi priimkom. Nacistična kultura!

● Peljem se v **KRANJ**. Če pomislim, zakaj me Kranj zanima, si odgovorim, da najprej zato, ker je mesto središče Gorenjske in ker nosi po njem ime nekdanja Kranjska, potem pa zato, ker je tu živel naš Prešeren.

Da so tu živeli ljudje že v mlajši kameni dobi (leta 4000 do 2000 pred Kristusom), ni začudljivo, saj leži mesto v slikovitem položaju na skalnem pomolu med dolino Save in kanjonom Kokre: ta pomol med rekama se je sam od sebe ponujal kot zelo pripraven za obrambo mesta. Rimljani so tu zgradili na-

selbino Carnium. Pred njimi so se tu mudili Iliri in Kelti, kasneje Germani in Langobardi.

Že od daleč je videti obris mesta s tremi zvoniki in obzidnim stolpom, v ozadju pa se riše črta Storžičevega pogorja in Grintavcev. V mesto priteka z leve Sava, z desne pa Kokra v globokem kanjonu; tik pod mestom se združita.

Po 15. stoletju so tu najbolj zaživi mlinarji, potem pa mesarji, krznarji, predelovalci kože in lesa ter tkalci platna in sukna, fužinarji, pivovarnarji, usnarji, sitarji, žimarji in puškarji, pa seveda trgovci z podeželskimi pridelki, živino in lesom. V Prešernovem času je imel Kranj krčmo skoraj v vsaki tretji hiši. V stari Jugoslaviji so prirejali tu vsak teden sejem, od leta 1952 pa se vrši vsako leto gorenjski velesejem, kjer razstavljajo domača in tuja podjetja predmete široke potrošnje. V Kranju delajo tovarna Iskra (tulične ure, kinoprojektorji, telefonski aparati in centrale, električni števeci ipd.), tekstilna industrija, tovarna gumijevih izdelkov in tovarna čevljev.

Kasneje so obiskovale mesto različne ujme: Turki, usmrtnice kmečkih upornikov, Kacijanarjevi huzarji, požar, kužne bolezni, protestantska reformacija.

Kajpada je najti v Kranju še marsikaj: vseh vrst šole, polpoklicno gledališče, študijsko knjižnico, Gorenjski muzej, Prešernov muzej, tiskarno, bolnišnico, zdravstveni dom, lekarno, občinsko in okrožno sodišče, dva hotela.

Zaradi industrializacije se je mesto zelo razširilo. Zgradili so nove bloke in stolpnice, tudi levo od Save in desno od Kokre, kjer so se nekdanje vasi spremenile v predmestja. Med obdelanim poljem je pa še mnogo gozdov.

bo še

NASLOVNA FOTOGRAFIJA:
Vuzenica, trg v Dravski dolini blizu Radelj.
(Foto Mirko Kambič)

lov na duše

Spravo na Slovenskem so si levi ideologi zamislili predvsem kot ohranitev posebnih pravic nekdanje partijske smetane. Željo večine Slovencev po enakosti vseh v Sloveniji so ožigovali za revanšizem, poseganje kristjanov v politiko za klerikalizem, zahtevo po večmnjenjskosti televizije, radia in tiska pa za napad na človekove svoboščine.

Danes je slovenski prostor prebarvan rdeče: vse levo je napredno, vse desno nazadnjaško. To kajpada ni posebno čudno ob dejstvu, da je partija 45 let načrtno preganjala vse, ki so mislili demokratično, ostalim pa prala možgane in vsiljevala svoj „znanstveni pogled na svet“.

Rezultat tega, da je levica spodnesla Peterleta in mimo volje volilcev prevzela vlado, je, da imajo doslejšnji tovariši še bolj kot doslej v rokah vse važnejše vzvode v družbi: v politiki, gospodarstvu in medijih.

Mediji, na prvem mestu TV, neprestano in načrtno vcepljajo slovenski javnosti levo resnico. V to početje TV je vpreženo vse: slika, besedilo, montaža, časi oddaje, vsebine pogovorov, izbira sogovorcev, voditelji oddaj. Tako njihova resnica, za splošnost neopazno, pronica v slovenski prostor skozi vse pore. To si levi blok lahko privoščiti tudi zato, ker ima denar, saj še ni rešeno vprašanje lastnine bivših družbenopolitih organizacij, v katerih blagajne so morali pripevati vsi občani, sedaj so jih pa zasegli levičarji.

Bližajo se volitve in lov na duše. Veliko vprašanje je, kdo bo dobil na njih večino glasov. Desnemu bloku sicer ne kaže slabo: slovenski krščanski demokrati dobivajo vsak dan po nekaj deset novih prijav, po volitvah bodo sklenili koalicijo s SLS, narodnimi demokrati in kranjskimi liberalci, vedno bolj se jim približujejo tudi zeleni in socialni demokrati. Kljub temu pa bodo imeli v predvolilnem boju proti sebi medije, gospodarje duš.

Kdor ima Slovenijo rad, ji iz srca želi, da bi se čimprej otresla odvratne dediščine polstoletne rdeče kuge in postala svobodni prostor, v katerem bi njeni ljudje lahko zadihali s polnimi pljuči. Seveda pa to ne bo prišlo samo od sebe.

Izdajatelj in lastnik: Zveza slovenskih izseljenjskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Založnik: Mohorjeva družba v Celovcu.
Odgovorni urednik: Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29.
Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt
Austria

NAROČNINA
(v valuti zadevne dežele):
Avstrija 170 šil.
Anglija 11 fun.
Belgija 635 fran.

Francija		106 fran.
Italija		24.000 lir
Nizozemska	..	35 gld.
Nemčija		30 mark
Švica		27 franc.
Švedska		115 kron
Avstralija		26 dol.
Kanada		23 dol.
ZDA		20 dol.
Slovenija		800 tol.

Razlika v cenah je zaradi neenake poštne v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.
Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava NAŠE LUČI.
PRINTED IN AUSTRIA.
Naročnino lahko plačate tudi na poštni čekovni račun (Österreichische Postsparkasse) števil. 9.564.255

pismo iz don Kamilovega mlina

maškare sredi poletja

Že dolgo me ni kakšna stvar tako iznenadila kot ta, ki se mi je pripetila pred nekaj dnevi. Nikoli nisem še nikogar nagnal iz hiše, to soboto sem bil pa res pravi don Kamil. Ko pišem te vrstice, si še vedno dopovedujem, da to sploh ni bilo res.

A lepo po vrsti.

Malo pred mrakom sta pozvonila dva mlada fanta, stara okrog dvajset let. Na moje vprašanje, kaj želita, sta povedala, da sta v veliki zadregi in stiski.

„Kako vama pa lahko pomagam?“ sem vprašal.

Odgovor se je glasil: „Nimava oblačil.“

Začuden sem ju pogledal, saj nista bila ravno revno oblečena, pa tudi njun avto je stal pred hišo.

Vprašal sem ju, kaj mislita z „oblačili“.

„Ja, veste,“ sta odgovorila, „potrebovala bi vaše stare obleke, ki jih rabite pri obredih. Potrebujeva jih za maškarado.“

V glavi mi je kar zazvonilo. Mislim, da ne slišim prav, zato sem vprašanje ponovil.

Spet je bil isti odgovor: „Za maškarado.“

Tako me je pogrelo, da sem kar zahteval in pokazal z roko proti vratom: „Ven!“

Enega je kar odneslo, drugi pa se je začel opravičevati, da ni tako mislil. Med njegovim pojasnjevanjem se mi je tudi posvetilo, za kakšno maškarado gre.

„Vem,“ sem mu rekel, „da potrebujete te obleke za norčevanje pri ‚poročnem obredu‘ na domu, zato prosim še enkrat, da izginete. Še na misel mi ne pride, da bi vam dal za to svoje mašne plašče.“

Ne vem, kaj ju je bilo pičilo in kje sta sploh zbrala toliko poguma, da sta prišla za takšno norčijo po plašče k župniku — ponavadi si česa takšnega ne dovoljujejo. Žal ali na srečo — naletela sta name, na don Kamila, in iz načrtovanih ceremonij ni bilo nič.

Sicer pa teh dveh fantov v cerkvi še nisem videl in ju verjetno še nekaj let ne bom, razen če ne bo kdo od njiju prišel k cerkveni poroki ali pa k pogrebu (kamor ga seveda tudi lahko prinesejo).

Prepričan sem, da se jima še sanjalo ni, zakaj sem bil tako oster. Nič jima ni božje, nič sveto, zato sta mislila, da so vse stvari primerne za norčevanje.

Verouka najbrž nista nikoli obiskovala, če pa sta ga, sta bila zastopnika „birmanskih kristjanov“, to je tistih, ki jim je birma potrditev v neveri: ko je birmanska „komedija“ končana, jih vsaj do poroke ni več v cerkev.

— — —
Ti, župnik, se pa sprašuješ, **kako bo letos z versko vzgojo mladih.**

Počitnice so čudovit dokaz, kako mladi ljudje mislijo, da gre z njimi na dopust tudi Bog. V cerkev jih ni, razlogi pa so različni: prijetna TV oddaja, obisk prijatelja ali prijateljice, dolgo spanje ali kratko malo „Ne ljubi

se mi“. Ko se bo začela šola, bo sitni župnik itak zahteval, naj spet hodijo k maši in verouku. K verouku bodo že prišli, udeležba pri maši pa bo ostala vprašljiva, saj se bodo zgledovali po starših in okolici.

„Nič zato, le čemu bi morali biti vedno pri maši,“ bo mogoče rekel kdo, ki bere te vrstice.

Res nič zato, ko bi nam Bog ne dal tretje zapovedi „Posvečuj Gospodov dan!“ in ko bi nam Kristusova Cerkev ne povedala, da Gospodov dan posvečujemo predvsem s tem, da gremo k maši. In ko bi nam Kristus ne povedal, da je najvažnejša božja zapoved ljubiti Boga z vsem srcem in vsemi močmi.

Mnogi se rajši držijo ugotovitve pesnika Menarta, po kateri mnogi

ljudje omenjeno zapoved spreminjajo v geslo:

*„Veruj le v tistega boga,
ki v banki svoj denar ima!“*

— — —
V septembru bodo naši starši v tujini spet stali pred vprašanjem, **ali naj otroci obiskujejo verouk v slovenščini** ali pa naj se zadovoljijo z veroukom v nemščini, francoščini, holandsščini . . .

Mene moti že sama beseda „verouk“, saj si otroci pod njo ne predstavljajo nič jasnega. Rajši jim povejmo, da jim bomo govorili o Bogu in njegovi neskončni ljubezni, to pa najlažje storimo v materinem jeziku. In to z živo besedo, saj samo ta potrdi in utrdi domačo versko vzgojo — nobeni filmi in drugi moderni tehnični pripomočki ne morejo tega storiti.

— — —
Pred leti me je mlada mamica na tujem prosila, naj ji krstim otroka, in zatrjevala, da sama ravna tako, kot jo je doma učila njena mama.

Pa sem hitro ugotovil, da ni tako, saj ji že nemški župnik ni hotel otroka krstiti, ker je ni nikoli videl pri maši.

Povedal sem ji, da hodi njena mati vsako nedeljo k maši, čeprav matere nisem poznal, in potrdila mi je.

„Vi pa tega ne delate več. Otroka boste dali krstiti samo zaradi mame,“ sem ji še rekel.

Molčala je: lagati ni hotela, resnica ji pa tudi ni hotela prek ustnic.

— — —
Kadar gre za versko vzgojo, se radi izgovarjamo, da **so otroci preobremenjeni** z drugimi obveznostmi.

Vse to je res, a vendar ne gre pozabiti Kristusove resne besede: „Kaj pomaga človeku, če si pridobi ves svet, življenje pa izgubi.“ Če naj odговорimo na zadnja vprašanja o sebi, potem si moramo dopovedati, da nismo ustvarjeni ne za igranje

flavte ali klavirja, za balet ali umetno drsanje, za angleščino ali nemščino, za . . . , ampak za Boga. Za življenje pri njem.

— — —
Da mi ne bo treba spet koga metati iz hiše, ker ne pozna najosnovnejše olike, bom svojim faranom položil na srce, **naj poskrbijo svojim otrokom temeljito versko vzgojo.**

Sicer se bojim, da bo tale zapis

„glas vpijočega v puščavi“, a moral sem ga spraviti na papir.

Vaš don Kamilo

P. S. Na uho vam povem, da me še sedaj srbita roka in noga, da bi pospešil odhod svojih dveh nadobudnih obiskovalcev. Hvala Bogu, da sta me samo srbeli, ker sicer bi utegnili biti hudo narobe. Premagal sem se pa zato, ker sem bil nekoč deležen verske vzgoje.

skupnost verujočih

„Skupnost verujočih“ je eno najstarejših samopoimenovanj Cerkve, čeprav vidijo mnogi v Cerkvi bolj organizacijo, ustanovo in „sistem“, v katerem gre za vpliv in oblast, ali pridigarico, ki ljudi navaja k dobremu in se jim zato tudi pogosto zdi nadležna.

Brez dvoma je podoba Cerkve v preteklosti in sedanjosti v mnogočem po krivdi njenih članov, tudi uradnih predstavnikov, zbledela. Kljub temu je veličina Cerkve v tem, da je vero v Jezusa Kristusa ohranjala in oznanjala ljudem ves čas od apostolskih dni do danes in jim s tem dajala oporo in vsebino za življenje.

Cerkev je skupnost vernikov, ki zajema stoletja. Po njej smo v zvezi z mučenci prvih stoletij, velikimi cerkvenimi učitelji ter znanimi in neznanimi svetniki vseh časov. Po njej pripadamo svetovni skupnosti, ki pa dobi za nas obliko krajevne Cerkve, h kateri pripadamo.

V tej Cerkvi so različne službe in naologe, tudi služba pastirjev in učiteljev. A načelno smo vsi kristjani in vsak posameznik na svoj način poklicani, da smo z besedo in dejanjem priče vere. Cerkev niso samo papež in škofje. Cerkev smo vsi, ki verujemo, velika družina verujočih.

Po pravici se govori o materi Cerkvi.

verujemo

Njej se imamo zahvaliti za vero. Obenem je učiteljica vere. Ta vera je v soglasju s tem, kar so verovale prve priče in priče vseh stoletij in kar nam je sporočila vsa skupnost verujočih. Celotna Cerkev je po Jezusovi obljubi „steber in temelj resnice“.

Soglasje posameznika s skupno vero imenujemo veroizpoved. Takšni obrazci skupne, vse obvezujoče vere, se nahajajo že na mnogih mestih Nove zaveze. Iz njih se je izoblikovala veroizpoved Cerkve. To je skupek osrednje vsebine svetega pisma in obvezujoča razlaga le-te. Najbolj znani veroizpovedi sta nicejsko-carigrajska, ki jo molimo pri nedeljskih mašah, in apostolska, ki jo molimo v začetku rožnega venca.

Danes ne more biti nobene nove vere in nobenega novega evangelija kot tisti, ki je bil dan od vsega začetka in za katerega Cerkev vseh stoletij skupno spričuje. To edino in skupno vero pa mora Cerkev vedno znova razlagati in poglobljati, ne je pa opustiti, ker bi sicer pretrgala zvezo s tistimi, ki so verovali pred nami.

Apostol Peter: „Gospod, h komu naj gremo? Besede večnega življenja imaš in mi trdno verujemo in vemo, da si ti Sveti od Boga“ (Jn 6, 68.69).

sveto pismo kot prasporočilo in duša oznanjevanja vere

Cerkev ne more priznavati nobene druge vere kot tisto, ki ji je bila enkrat za vselej izročena. Vera Cerkve ima za temelj apostole. Ti so prve priče evangelija. Prejeli so ga od Jezusa in on jih je poslal oznanjat ga po vsem svetu. Predvsem pastoralna pisma neprestano opozarjajo apostolska učenca Timoteja in Tita: Trdno se držite zdravega nauka! Varujte, kar vam je zaupano! Ohranite, kar ste se naučili!

Ker je Nova zaveza izpolnitev Stare zaveze, ni mogoče obeh zavez ločiti ene od druge. Skupaj sestavljata eno sveto pismo. To je pralстина naše vere, iz katere se mora usmerjati in napajati sleherno cerkveno oznanjevanje. Sv. Hieronim je rekel: „Kdor ne pozna svetega pisma, ne pozna Kristusa.“ Branje in razlaga svetega pisma je zato bistveni del cerkvenega bogoslužja. Brez rednega branja svetega pisma je resno krščansko življenje nemogoče.

vloge

Veliki španski dramatik iz 17. stoletja Calderón de la Barca je med mnogimi drugimi deli napisal tudi dramo **VELIKO GLEDALIŠČE SVETA**. Zgodba je tale:

Režiser-Bog razdeli med igralce vloge: prvi bo kralj, druga lepota, tretji bogataš, četrta redovnica, peti kmet, česti nedonošenček, sedmi berač.

Po svetem pismu nam govori Bog sam. To je božja beseda. Napisana je bila po navdihu Svetega Duha, zato je Bog njen avtor. A napisali so ga človeški pisatelji in sicer v jeziku svojega časa, v skladu s tedanjimi okoliščinami in kulturo. Če hoče kdo razumeti, kaj je hotel Bog v svetem pismu povedati, se mora ozirati na miselne in govorne oblike časa, ko je bilo to napisano.

Treba je upoštevati tudi to, da so posamezne knjige Nove zaveze nastale v zgodnji Cerkvi in zanjo. Tako je sveto pismo knjiga Cerkve, dano je bilo Cerkvi v celoti. Da ga razumemo, je treba poslušati priče vere vseh stoletij. Od Kristusa opolnomočeno ga razlaga samo živo cerkveno učiteljstvo. To učiteljstvo seveda ni nad svetim pismom, ampak v njegovi službi.

izročilo

Apostol Pavel začenja poročilo o tem, kako je Jezus postavil sv. Rešnje telo, v prvem pismu vernikom v grški Korint z besedami: „Jaz sem namreč

prejel od Gospoda, kar sem vam tudi izročil.“ Za Pavla je Jezus edini, po katerem je treba meriti ves verski nauk. Cerkevno izročilo je Jezus sam, ki ostaja in deluje v Cerkvi. Jezusova beseda živi v Cerkvi dalje.

Izročilo, oblika posredovanja vere, je lahko v Cerkvi marsikaj: križ, ki ga naredi mati otroku na čelo, učenje osnovnih molitev doma in pri verouku, življenje, molitev, petje župnije, v kateri raste mladi kristjan, vsakdanji krščanski zgled in krščansko ravnanje, krščanska glasba (posebno cerkvene pesmi), cerkvene stavbe, kipi in slike (posebno križi kot simbol krščanstva) in ne nazadnje cerkveno bogoslužje.

ne boj se, mala čreda

Apostoli so imeli vse razloge za bojazen: bilo jih je malo, bili so nelizobraženi razen Janeza, bili so člani neznatnega in zaničevanega judovskega naroda. Proti sebi so imeli vse: ostale Jude, za katere je bil Jezusov križ škandal, Grke, ki so imeli isti križ za neumnost, in Rimljane, ki so kot okupatorji Jude iskreno zaničevali.

Jezus je apostolom kljub vsemu temu rekel: „Ne boj se, mala čreda!“ In je povedal tudi razlog, zakaj ni razloga za strah: „Oče je sklenil dati vam kraljestvo.“

Gre za nebeškega Očeta, za Boga, Gospodarja vesolja, tudi Judov, Grkov in Rimljanov. Ta jim daje nadnaravno stvarnost z vsem, kar spada vanjo:

- z božjo resnico, ki je sposobna kot seme v srcih ljudi obroditi stokratno,

- z božjim življenjem, ki je sposobno človeka posvetiti in pobožiti,

- z oblastjo v tem kraljestvu, s katero bodo upravljali božje zaklade.

Ker je to kraljestvo nadnaravno, božje, je veliko močnejše od vsega naravnega. Zato ni razloga za strah. Tega se je zavedal že apostol Pavel: „Od Kristusa smo poslani, kakor da Bog po nas govori.“

Tudi danes smo kristjani v veliki manjšini. A tudi danes smo nosilci božjih skrivnosti. Zato tudi danes ni razloga za strah.

Vaj za igro ne bo. Vsakdo bo odigral svojo vlogo samo enkrat, kakor bo pač vedel in znal.

Na koncu igre pride Smrt in vse igralce izenači. Bog jih pa nagradi. Ni važno, kakšno vlogo je kdo igral, temveč samo to, kako jo je odigral.

To je ena božjih veličin: vsak človek, tudi berač, ima enake možnosti, da postane svetnik, kot vsi drugi.

ali postaja cerkev spet sovražnica ljudstva?

Ko so z zamenjavo republiške vlade prišle na oblast tudi stranke, ki jih bremeni proticerkvena in protiverska preteklost, so se mnogi spraševali, ali se ne bo to poznalo tudi pri odnosu nove vlade do Cerkve in vernih ljudi. Novi predsednik Drnovšek je takšne pomisleke med obiskom pri nadškofu Šuštarju zanimal in zagotovil, *„da se s spremembo vlade odnosi do slovenske Cerkve ne bodo spremenili in da se zavzema za nadaljnje dobro sodelovanje“*.

Zdi se, da so predsednikova zagotovila eno, **dogodki**, ki smo jim priče v zadnjem času, pa nekaj povsem drugega. Oglejmo si nekaj primerov.

- Na ministrstvu za šolstvo že dolgo časa ležita **nereseni vlogi** Gimnazije Želimlje in Škofijske gimnazije v Vipavi za odobrenje, s katerim bi del njunih stroškov krila država. Iz izjav ministra Gabra, naj se nedržavne šole vzdržujejo same, kaže, da odobrenja še ne bo. V zahodnih demokratičnih družbah država cerkveno šolstvo sofinancira.

- Poslanka Socialistične stranke Darja Lavtižar-Bebler nasprotuje vračanju Cerkvi **odvzetega premoženja** in predlaga celó referendum. Predsednik njene stranke je še lani

pri srečanju z nadškofom zagotavljal, kako si bo njegova stranka prizadevala za odpravo krivic, ki so bile storjene Cerkvi. Kaže, da so v stranki, odkar je na oblasti, spremenili stališča.

- Glasnejša postaja tudi **gonja proti kristjanom**, ki so se dejavno vključili v politično življenje, zlasti proti tistim, ki so šli v „napačne“ stranke. Gre za stranke, ki so si v svoje programe zapisale krščanski etos in se zavzemajo za takšno politično ureditev, ki bo v skladu s krščanskimi vrednotami in družbenim naukom Cerkve.

- Tarča napadov so tudi ugledni **profesorji Teološke fakultete**. Ker so kritizirali nedemokratske postopke v parlamentu, so bili obtoženi poganstva in malikovalstva Oblasti.

- Proticerkveno naravnost je v zadnjem času pogostejše začutiti tudi v številnih **javnih glasilih**. Napadajo Cerkev kot ustanovo, prav tako pa tudi njene strukture in dejavnosti, posamezne duhovnike pa tudi vernike, zlasti tiste, ki delujejo v javnem življenju. Posebne „pohvale“ je bila deležna tudi Družina in njena uredniška usmeritev, češ da na političnem področju počenja stvari, ki ne sodijo na njene strani.

Zaradi vsega tega se ni čuditi, če je vedno več vernih ljudi prepričanih, da vse to ni naključje, temveč **načrten napad** na Cerkev in njene člane. To jih spominja na bridke

čase, za katere so upali, da so za vselej minili. Kaj torej?

Komunizma, kakršnega smo pri nas poznali štirideset let, res ni več. Sramujejo se ga celo tisti, ki so mu najbolj zvesto služili. **Ostala pa je dediščina**, katere posledice bomo vsi še dolgo čutili: kri tisočev nedolžnih žrtev, krivične sodbe, popačena morala, odklonilno gledanje na vero, Cerkev in kristjane, zavoženo gospodarstvo itd.

Marsikdo se sprašuje, kaj storiti. Predvsem eno: **bodimo ponosni na svojo Cerkev in krščansko izročilo!** Katoliška Cerkev, ki so jo po revoluciji oropali premoženja, opljuvali in krivično obtožili izdajstva slovenskega naroda, izrinili iz družbenega življenja, je bila v resnici ves čas, poleg versko odrešenjskega poslanstva, tudi kraj duhovne svobode, znamenje upanja, trdna vez z evropskim krščanskim izročilom, zatočišče odrinjenih, znanilka narodne sprave in odpuščanja ter zagotovilo drugačnih, boljših časov.

Ti časi so tu. Na nas je, da gremo vsi Slovenci skupaj naprej, a da hkrati ne pozabimo, od kod smo prišli, in kdo so tisti, ki nas vlečejo nazaj. Po družbenem nauku Cerkve so **volitve** sredstvo razdelitve politične moči: dobijo naj jo tisti predstavniki, ki so vredni zaupanja volivcev. Prepričan sem, da se bomo znali kristjani prav odločati.

Janez Gril

Trgovec v Bagdadu je poslal služabnika na trg.

Ta se je vrnil ves blede.

„Gospod, na trgu sem srečal Smrt. Požugala mi je, potem pa odšla. Dajte mi najhitrejšega konja, da odjezdim v Samaro, čim dlje od Smrti.“

Gospodar mu je dal konja in služabnik je brž oddiral.

Čez kakšno uro je odšel trgovec

na trg in videl, kako tam Smrt postopa sem in tja med množico. Šel je k njej in jo vprašal:

„Zakaj si jutraj požugala moje-mu služabniku?“

„Nisem mu požugala. Samo zdrznila sem se od presenečenja, da ga vidim v Bagdadu.“

„Zakaj pa naj ne bi bil tu?“

„Naročeno mi je bilo, naj grem danes ponj v Samaro.“

Slovenija

Moja dežela.

na sploh

PRVA OBLETNICA SAMOSTOJNOSTI

Na Trgu republike v Ljubljani se je vršila slovesnost v počastitev prve obletnice osamosvojitve Slovenije. Govoril je Kučan, njemu pa je sledil umetniški program, pri katerem so igralci recitirali odlomke iz Brižinskih spomenikov, Trubarja, Vodnika, Kastelica, Pesjakove, Stritarja, Župančiča, Kocbeka in Finžgarja. Vmes so se zvrstili nastopi baletnikov, pevcev in glasbenikov in mlade plesne skupine.

UMOR IVANA KRAMBERGERJA

Zelo je po Sloveniji odjeknil umor znanega „dobrega človeka iz Negove“ blizu Gornje Radgone in kandidata za

predsednika Slovenije na prvih demokratskih volitvah pred dvema letoma Ivana Krambergerja. Ta je imel v Jurrovskem Dolu, nekaj kilometrov od Lenarta v Slovenskih goricah, volilni shod. Med govorom ga je iz sosednje hiše ustrelil domačin, 42-letni samski kmet in lovec, menda iz osebne nenaklonjenosti do njega. Kramberger je umrl nekaj minut po strelu, v osebнем avtu, v katerem so ga hoteli prepeljati v zdravstveni dom v Lenart.

RAZSTAVA SLOMŠEK 1992

Slovenski škofje so se skupno s celovskim in graškim škofom in mnogimi duhovniki poklonili v mariborski stolnici škofu Slomšku. Zatem so se skupaj z nekaterimi civilnimi predstavniki udeležili slavlja ob odprtju narodne razstave o njem v Pokrajinskem muzeju. Najprej so moški zbori iz Maribora, Št. Andraža in Libuče zapeli nekaj pesmi, potem so se zvrstili govorniki. Izraženo je bilo mnenje, da takšne razstave v Sloveniji še ni bilo.

Župna cerkev v Kostanjevici na Krki.

STALNA PLEČNIKOVA RAZSTAVA

Stalna postavitev Plečnikove „pariške“ razstave na gradu Fužine v Ljubljani pomeni celovito predstavitev življenjskega dela tega velikega slovenskega arhitekta. Do srede junija si je bilo mogoče obenem ogledati v Narodni galeriji v Ljubljani še razstavo Gaudí-Plečnik, ki je primerjala Plečnikove dosežke s katalonskim arhitektom Gaudijem. Oba sta bila verna in oba sta pojmovala umetniško delo kot poslanstvo in dolžnost.

ŠKOFIJSKA KLASIČNA GIMNAZIJA

V Sloveniji je že dolgo prisotna želja, da bi imeli klasično, humanistično usmerjeno gimnazijo, ki bi dajala veliko znanje, obenem pa vzgajala. Takšna je bila Škofijska gimnazija v Šentvidu nad Ljubljano, ki pa jo je partijska oblast takoj po vojni ukinila, poslopje Škofovih zavodov pa najprej uporabila za zapor in zadnje postajo idejnih nasprotnikov na poti na morišče, kasneje pa za jugokasarno. V poslopiju, ki je bilo vrnjeno ljubljanski nadškofiji, bo spet dobila prostor škofijska klasična gimnazija, prve dijake bo pa sprejela čez eno leto. Gimnazija bo nudila predvsem

ZAUPNO...

...SUŠA...
TO JE DELO
OPOZICIJE...

Bavčar Drnovšku

Šentjošt nad Horjulom je slemenska vas v povirju Male vode in Šujice (Horjulce) med Brinovcem in Kugelcem.

bogatejši jezikovni pouk: posebne pozornosti bo deležna slovenščina, učili pa bodo poleg latinščine in grščine tudi dva moderna jezika. V predmetniku bo tudi verouk. Sprejela bo 400 do 500 dijakov. Namenjena bo tudi otrokom manj premožnih staršev.

ZA RESNIČNI KONEC VOJNE

To je bil naslov filma, ki ga je 1. junija ljubljanska TV uvrstila v svoj večerni spored. Filip Robar je posnel pričevanja o povojnem pokolu domobrancev. Društvo filmskih delavcev je podelilo Robarju za film posebno nagrado. Filmsko soočanje z največjim zločinom v Sloveniji traja poldrugo uro.

OBELEŽJE TOLMINSKEMU PUNTU

Na glavnem mestnem trgu Gorice Travniki so odkrili štirijezično spominsko obeležje enajstim usmrčenim voditeljem velikega tolminskega kmečkega punta (leta 1713). Za postavitev obeležja je bilo treba prebroditi veliko težav. Slovesnosti se nista udeležila ne goriški župan ne pokrajinski predsednik, pač pa je prišlo precej Goričanov. Skupina novih fašistov v črnih srajcah je z živžvi in kričanjem slovesnost motila.

FANTJE NA VASI IZ CLEVELANDA V SLOVENIJI

V Sloveniji je na raznih krajih gostoval moški zbor iz Clevelanda, ZDA, Fantje na vasi: v poletnem gledališču na Studencu pri Domžalah, na spominski slovesnosti na Rogu, v dolini Vrat pod Triglavom, na Sv. Višarjah, na Modestovem domu v Celovcu, v ljubljanski Križniški cerkvi, v portoroškem Bernardinu, v ljubljanski mestni hiši, v župnijski cerkvi na Bledu in v Šentjoštu nad Horjulom.

NOVA KRATICA ZA TOLAR

Mednarodna organizacija za standardizacijo ISO je določila novo kratico za tolar, ki je SIT namesto SLT. Začetnica SL je namreč rezervirana za državo Sierra Leone. Slovenski parlament je 1. julija to spremembo sprejel. Ko so se v Sloveniji odločili za kratico SLT, niso imeli soglasja mednarodnih organizacij.

NOV PREDSEDNIK SVETOVNEGA SLOVENSKEGA KONGRESA

Na seji izvršilnega odbora in sveta SSK — Konference za Slovenijo so po-

nudili ge. Spomenki Hribar, naj, z mesta predsednice odstopi, ker da je nesposobna voditi članstvo nadstrankarsko in povezovalno. Ker sama ni hotela odstopiti, so njeno odstavitev izglasovali. Novi predsednik je sodnik Franc Miklavčič.

OLIMPIJSKI BRONASTI KOLAJNI

Na olimpiadi v Barceloni so blejski veslači dvojca in četverca brez krmarja dosegli tretje mesto, s tem pa bronasto kolajno. V dvojcu sta bila Denis Žvegelj in Iztok Čop, v četvercu pa Sadik Mujkić, Milan Janša, Jani Klemenčič in Sašo Mirjanič. Tako se je Slovenija na 25. olimpijskih igrah pridružila 41 državam, ki so v Barceloni do tedaj dosegle odličja.

PLIN IZ ALŽIRIJE

Uradno so priključili slovensko plinovodno omrežje na plinovod, po katerem prihaja k nam prek Italije in Tunizije alžirski zemeljski plin. S tem je dobila Slovenija poleg ruskega nov vir ekološko najčistejšega fosilnega goriva in uresničila program za zagotovitev dolgoročne oskrbe z njim. Če je bila nafta energetski vir 20. stoletja, bo zemeljski plin energetski vir naslednjega. Leta 1978 je začela Slovenija uvažati zemeljski plin iz Sovjetske zveze. Pred dvema letoma je bil podpisan poseben dokument za plin iz Alžirije. V 2100 km oddaljenem mestu na alžirsko-tunizijski meji kupljeni plin prihaja k nam po plinovodu, ki je zgrajen prek Tunizije, pod Sredozemskim morjem, prek Sicilije, po vsej Italiji do Palmanove in nato z odcepom do italijanske Gorice, kjer je v bližini Vrtojbe priključen na slovenski plinovodni sistem.

ANALIZA CEST

Republiška uprava je najela pri švicarskem podjetju Viaconsult večnamensko vozilo ARAN (Automatic Road Analyzer), ki z najsodobnejšo elektronsko opremo pregleduje in analizira ceste: ugotavlja poškodbe na vozišču, globino kolesnic, vzdolžno ravnost vozišča, geometrijske vidike poteka ceste ipd. Vozilo, ki stane en milijon švicarskih frankov, je republiška uprava najela za analizo 2000 kilometrov

glavnih in področnih cest. Vseh teh cest imamo 5000 kilometrov, od tega 3600 kilometrov po predpisih nepri- mernih. Po obdelavi podatkov bo na- tančno znano, katere ceste so obnove najbolj potrebne.

od tu in tam

BOHINJ

Od srede junija do konca septembra vozi po tako imenovani bohinjski progi vsako sredo muzejski vlak. Voziti začne na Jesenicah, možno pa je nanj še na Bledu in v Bohinjski Bistrici. Pot je polna viaduktov, tunelov, čistih rek in sploh neokrnjene narave. Prvi daljši postanek je v Sv. Luciji (Mostu na Soči), končna postaja pa je v Novi Gorici. Potniki se peljejo potem z avtobusi do Kostanjevice (ogled grobnice zadnjih francoskih kraljev), nato pa v Goriška Brda (obisk značilne primorske kmetije, pokušina briških vin in mineštre). Izlet stane odrasle 49 DEM, otroke od 6. do 14. leta pa 27 DEM.

BOVEC

Osrednja slovesnost praznovanja osemstoletnice bovške župnije se je vršila 11. julija v župnijski cerkvi sv. Urha, kjer je slovesno mašo za mir, blaginjo in sodelovanje med slovanskimi, romanskimi in germanskimi narodi vodil ljubljanski nadškof, somaševali so pa nadškofa iz Vidma in Gorice ter oba škofa iz Kopra in škof iz Celovca. Maše so se poleg množice domačinov udeležili številni predstavniki javnega življenja Slovenije, Furlanije-Juljske krajine in od drugod iz zamejstva. Slovesnosti, ki se je nadaljevala pred kulturnim domom, so prisostvovali še tisti predstavniki slovenskih civilnih oblasti, ki se jim v cerkev ni dalo.

DIVAČA

Okrog sto udeležencev je na pobudo Gasilskega društva Sežana v dveh mesecih očistilo strugo reke Reke od Padeža do Škocjanskih jam. Pri čiščenju so sodelovali tudi divaški in sežan-

Nekdanji Ašičev grad v Polhovem gradcu, ki ga prenavljajo in bo služil kot muzej.

ski jamarji. Kasneje so se ti lotili še čiščenja enega najlepših predelov Reke, zadnjega pred vhodom v Škocjanske jame.

GROSUPLJE

Taborski jami pri Grosupljem so spet vrnili nekdanje ime Županova jama. To ime je namreč partijska oblast odpravila zato, ker je bil župan Perme, ki je jama odkril, med vojno na protirevolucijski strani. Prva dvorana v jami se imenuje Ledenica. Potem pelje pot po dobro zavarovanih stopnicah med prelepe naravne kiparske umetnine do najrazkošnejšega prostora tega podzemskega sveta, Županove jame. Jama je lepo razsvetljena. Najznačilnejši v njej je Matjažev steber. V jami so manjše grosupeljske pevske skupine pripravile koncert, ki je opozoril na odlično akustiko le-te.

KRANJ

Tu so odprli razstavo Idrijska čipka 20. stoletja in njene aplikacije na oblačilih. To je bila v zadnjem času ena največjih razstav slovenskega čipkarstva. Klekljana slovenska čipka se je iz Idrije razširila tudi v okolico: proti Tolminu, na Primorsko, Cerkljansko,

na območje Trnovskega gozda ter v Poljansko in Selško dolino. V svetu je zelo cenjena. Prav bi bilo premisliti, kako jo prilagoditi sodobnemu času in njegovim potrebam.

LAŠKO

Tu se je deset dni vršila 28. prirediteljsko Pivo in cvetje, ki se je udeležila večdesettisočglava množica. Po stojnicah so prodajali različne vrste laškega piva in dobrote domače kmečke kuhinje, pripravili so razstavo cvetja, čebel, gob in ptic pevk ter ognjemet.

LESCE

Veliki letalski miting ob dnevu slovenskega letalstva (7. junija) je privabil na letališče Lesce več kot šest tisoč ljudi. Vse popoldne so jim piloti jadralnih in motornih letal, helikopterjev, zmajev, modelarji in padalci prikazovali svoje letalsko znanje. Največja privlačnost je bil polet upokojenega pilota Albina Novaka iz Zasipa pri Bledu z modelom Rusjanove Ede 5, ki jo je izdelal v 2000 urah. (Edvard Rusjan je bil skupaj z bratom Jožetom slovenski letalski pionir, prvi motorni letalec na letalu lastne konstrukcije v naših krajih in na Balkanu, leta 1909.)

LJUBLJANA

V Poročni dvorani ljubljanskega magistrata so pripravili razstavo o obnovitveni akciji „Ljubljana — moje mesto“, ki poteka že tretje leto. Predstavili so obnovljene hiše in palače, mostove, ureditve odprtih prostorov v mestu, pročelja, trge . . . Razstava je prikazala že uresničena dela in hotela s tem nagovoriti Ljubljančane, da bi se akcija spremenila v gibanje za bogatitev naravne in kulturne dediščine mesta.

LJUBLJANA

Tu se je vršila spominska slovesnost ob 50-letnici umora duhovnika in vseučiliškega profesorja dr. Lamberta Ehrlicha. V stolnici je maševal za pokojnega ljubljanski nadškof. Na bogoslovni fakulteti so zatem profesorji in študentje oblikovali žalno slovesnost. Nekaj pesmi je zapel bogoslovski oktet in zvrstilo se je nekaj govornikov. Povedali so, da je moral Ehrlich umreti, ker je razkrinkal komunizem, s tem pa ogrozil revolucijo, govorili so o razmerah, ki so privedle do njegovega umora, o njegovem življenju in delu. Ehrlich je bil mož globoke vere in velike ljubezni do slovenske domovine. Njegove posmrtni ostanke so raztrosili bogve kod.

Na Streliški ulici v Ljubljani se je ob petdesetletnici umora prof. Ehrlicha pojavil tudi gornji napis.

LJUBNO

Tudi letos so tu pripravili Flosarski bal: udrli so flos, predstavili flosarske igre na vodi, organizirali družabne in

Na Dobrovi pri Ljubljani stoji mogočna Marijina cerkev, ki se je nekoč imenovala Marija v Leščevju.

šaljive igre za oblikovalce, teniški, odbojske in kegljaški turnir ter smučarske skoke na plastični skakalnici. Prireditve so popestrili domači pevci, igralci in citrar.

MAREZIGE

Šavrinska vas nad Koprom Marezige je letos že dvajsetič priredila sejem refoška. Pri predavanjih so se pogovarjali o razvoju podeželja, ohranjanju običajev, vlogi žensk na vasi, reji drobnice, prašičev, čebelarstvu, prehrani krav, zdravem mleku, vinogradništvu, vinarstvu in oljkarstvu. Pripravili so tudi razstave: narodnostno, ribiško, lovsko, likovno, o načrtu zdravega okolja, kmetijskih strojih in domačih vezeninah. Delali sta slikarska in kiparska delavnica. Nastopili so primorski oktet, vršila so se tekmovanja v športu, pripravili so sprevoz voz, živali, priprav in običajev iz kmečkega življenja. Zvečer so na zabavnih prireditvah pokušali najboljše vzorce lanskega refoška in malvazije.

MURSKA SOBOTA

V galeriji pokrajinskega muzeja v soboškem gradu so odprli verjetno

eno najzanimivejših razstav letošnjega leta ne samo v Prekmurju, ampak tudi v Sloveniji. Razstava Sedem tisočletij ob Blatnem jezeru, ki so jo posodili trije madžarski muzeji, je prva madžarska arheološka razstava na Slovenskem. Petsto razstavljenih predmetov predstavlja preteklost zahodnega dela obale Blatnega jezera od mlajše kamene dobe do poznega srednjega veka. Razstava prikazuje življenje in razvoj na ozemlju, na katerem sta se že nekdanje prepletali kulturi Slovencev in Madžarov.

POSTOJNA

Na binkošti je bila v Plesni ali Koncertni dvorani Postojnske jame maša, h kateri se je zbralo okrog 600 ljudi. Pel je dekliški pevski zbor iz Postojne. O binkoštnih praznovanjih v tej jami so prvič pisali leta 1825, ko je prišlo k maši 774 vernikov, ob stoletnici, torej leta 1925, jih je bilo pa 13.700. Binkoštna slavlja so bila prekinjena s koncem druge svetovne vojne.

ŠMARTNO NA POHORJU

Za tukajšnje letošnje, sedmo, srečanje ljudskih pevcev in godcev se je prijavilo 26 skupin iz Podravja in Pomurja. Poleg domačinov so se številnim obiskovalcem predstavili še godci in pevci iz Cerkvenjaka, Lancove vasi, Lovrenca na Dravskem polju, Gradišča na Kozjaku, Apač, Limbuša, Male Nedelje, Černelavcev, Beltinec, Dornave pri Ptuj in Dolene. Namen srečanj je ohranjanje ljudskega izročila, starih napevov in besedil. Popestrila ga je Frajhajmska godba na pihala, ki letos praznuje 165. obletnico.

VIDEM OB ŠČAVNICI

Domačini so pripravili prvi Kmečki praznik jurjevske fare. Na trgu v središču Vidma so izvedli prosvetni program z godbo in petjem, potem pa predstavili kmečka dela svojih dedov in babic. Pokazali so se na vozovih, ženske so prikazale peko kruha, pranje perila v mlaki, stopo in pridelovanje kaše, sejanje repe, mletje koruze z žrmljami in presejanje koruzne moke, pri čemer ni manjkalo domiselnosti in hudo-mušnosti.

vrenje v slovenskem kotlu

SLOVENIJA STOPILA V DRUŽINO NARODOV

22. maja je predsednik generalne skupščine OZN Šamir Šihabi razglasil Republiko Slovenijo za **176. polno-pravno članico** te svetovne organizacije. Za njo je sprejel še Bosno in Hercegovino ter Hrvaško.

• Za Slovenijo je bil to **zgodovinski dan**. Je konec poti, ki se je začela pred stoletimi leti v pomladi narodov s političnim programom Zedinjene Slovenije, se nadaljevala z delovanjem političnih strank, tabori, majsko deklaracijo, kasneje pa z združništvom in avtonomističnim programom večinske SLS. Revolucija in sledeča „diktatura proletariata“ je demokracijo zatrla. Sem pa tja je privrela na dan glasna želja po samostojnosti, a v času partijske vladavine ni bilo o tem mogoče niti sanjati. Šele ko je partija pripeljala vzhodno Evropo na boben, se je njena oblast sesula kot hiša iz kart. Tedaj je bilo mogoče začeti misliti tudi na samostojnost Slovenije.

• Potem so se dogodki kar prehiteli: pred komaj dobrima dvema letoma je prišlo **do večstrankarskih volitev**, pred manj kot poldrugim letom **do plebiscita o neodvisnosti**, pred letom **do napada JLA**, pred nekaj meseci **do**

prvih **mednarodnih priznanj**, sedaj končno do vstopa v družino narodov. Tako hitrega in ugodnega razvoja si niso nadejali niti največji optimisti med nami. Brali smo misel, da se je zgodovina za nas očitno zelo zgostila in da smo v dveh letih prehodili skoraj celo stoletje.

• **Članstvo v OZN** pomeni za Slovenijo ogromno: šele sedaj se bo namreč mogla vključevati v mednarodne ustanove, posebno v denarne, predvsem v Mednarodni denarni sklad in Svetovno banko, kar ji bo odločilno pomagalo zdraviti bolno gospodarstvo in socialno blaginjo. Seveda bo pa morala tudi prispevati k skupni družini: denar, demokrasko ravnanje in dejavno sodelovanje.

• Te dni ugotavljajo, da bi osamosvojitve in vsega, kar ji je sledilo, ne bilo brez enotne volje Slovencev, izražene na plebiscitu. To je res, vendar je treba jasno povedati, da bi brez določenih ljudi na vrhu ta proces ne uspel. In da je misel o osamosvojitvi sprožila in uspešno pripeljala **do konca zveza strank Demosa z vlado g. Peterleta na čelu**.

PETERLETOVO ODPRTO PISMO DRNOVŠKU IN DRNOVŠKOV ODGOVOR

Ljubljansko DELO je objavilo Peterletovo odprto pismo Drnovšku. Njegovo vsebino objavljamo skrajšano:

Na zadnji seji vlade je Drnovšek odločil dvig plač v šolstvu za 38%, podobno v zdravstvu, nekaj manj v državni upravi, do dviga pokojnin za 19% pa ni zavzel niti stališča. Ta slabo premišljeni korak utegne imeti **nevarne in dolgoročne posledice** predvsem za gospodarstvo. Doselej pojasnjeni razlogi za to pravijo, da naj bi šlo zgolj za avtomatiko, legalizem in celo pospravljanje za prejšnjo vlado. „Če bi se naša vlada držala zgolj teh izhodišč, ne bi dosegli ne osamosvojitve, ne zamenjave denarja, ne deviznih rezerv, ne bi zbili inflacije na okoli 5% mesečno in ne bi dosegli drugih pozitivnih gospodarskih trendov.“

Ta odločitev za tako visok dvig plač pomeni na različnih sektorjih tole:

1. JAVNA PORABA — Do konca leta bo nastala dodatna obremenitev za go-

lojze peterle namesto koraka naprej

Povzemamo glavne ugotovitve Peterletovega premišljanja, objavljenega v ljubljanskem DELU.

Naša zgodovina ni ravno polna dokazov narodove enotnosti v kritičnih trenutkih, toda to pot smo bili enotni. Bistveno je, da smo prav brali znamenja časa in zgodovinske priložnosti nismo zamudili. Slovenija je poslej svobodna in priznana država. To dejstvo je vredno praznovanja na vseh slovenskih vzporednikih.

Če smo bili v času osamosvajanja Slovenije enotni, smo sedaj, ko bi se morali resno pripraviti na vstopanje v Evropo, razvezani, če ne kar razpušeni. Razpuščeni zaradi nepotrebnih front.

Tri jurišne nezaupnice v kratkem času, ki so se odvile, kadar in kakor se je predsedniku skupščine ob pomanjkanju jasnih pravil igre hotelo, so samo eden od izrazov današnjega slovenskega političnega vrvenja. Načrt zrušiti Peterleta in izriniti krščanske demokrate iz vlade je uspel.

Seveda se zadeva ni začela šele po bitki za priznanje Slovenije, ampak ima korenine še pred začetkom Demosa.

— Nekateri krogi v nekdanji Slovenski demokraski zvezi (SDZ) so se težko sprijaznili že z ustanovitvijo socialdemokratov, kaj šele krščanskih demokratov, češ da gre za cepljenje sil.

— Potem smo dobili v družbenopolitičnem zboru največ glasov od Demosovih strank in

s tem pravico do postavitve predsednika vlade.

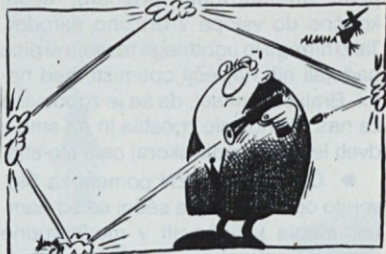
— Zavedajoč se dejstva, da so bili kanoni prejšnje oblasti že vnaprej napolnjeni z revanšizmom, klerikalizmom in drugimi strahovi, sem Demosove-mu krogu postavil vprašanje, ali ne bi kazalo pri vsem tem strelivu in pred tako zahtevni-mi političnimi cilji poiskati za predsednika vlade nekoga, ki se mu ne bi bilo treba ukvarjati s tako kanonado. „Na to pa ne gremo,“ je bil odgovor, a kljub temu smo ponudili predsedst-vo vlade g. Pučniku, ki ga je po prepričevanju Hribarjevih od-klonil. (Tam se morajo zgoditi vse pomembne zadeve).

— Tako so potem krščanski demokrati (po izjavi veljaka SDZ zgolj „naplavina“) pre-vezli predsedstvo vlade.

— Nelagodje SDZ je bilo veliko, čeprav pri delitvi mi-nistrstev ne bi smeli imeti pri-pomb. (Zanimivo je, da jih niso prav nič zanimali gospodarski resorji.)

Razkroj Demosa je navzven napovedal takratni predsednik SDZ g. Rupel s tem, da je za-čel z govorico o klerikalizmu, kar je povzročilo delitev duhov v SDZ. Sledila je tudi na zunaj opazna Ruplova naslonitev na Kučana, nasprotovanje SDZ (kot edine stranke znotraj De-mosa) Umkovemu zakonu o lastninjenju, nato smo slišali izmislek o desni revoluciji, če-mur je sledil razpad SDZ. Spo-menkin Velikonočni klic o zau-stavitvi desnice je nekako za-okrožil vzpostavitev nove — ideološke in povsem nepo-trebne fronte, na katero kliče Rupel združene leve sile.

Krščanska demokracija je torej zdaj odslužila — prav je prišla, dokler je bilo treba os-vajati nekatere evropske poli-tične odre. Kako gre že tista o

spodarstvo za okoli 500 mio DEM ali 80% ustvarjenih deviznih rezerv.

2. INFLACIJA — Ta ukrep pomeni pravo katastrofo: sprožitev inflacijske spirale. S tem so v veliki meri izničeni uspehi prejšnje vlade.

3. GOSPODARSTVO — Ukrep po-meni povečanje stroškov gospodar-stva, posebej izvoznikov, na katere so stavili glavno pričakovanje pri izhodu iz krize.

4. PRIVATIZACIJA IN SANACIJA BANK — Ukrep vnaprej onemogoča uspešno izvedbo lastninske zakonoda-je in sanacije bank, ker je to mogoče izvesti samo ob jasnih in primerljivih bilancah bank in podjetij.

5. DENARNA POLITIKA — Ukrep pomeni vračanje v jugoslovanske na-vade — balkansko tiskanje denarja.

6. MEDNARODNI UGLED SLOVE-NIJE — S tem se ruši ugled in zaupa-nje v gospodarsko politiko Slovenije s strani mednarodnih finančnih ustanov, pri katerih se nahajajo vloge Slovenije za polnopravno članstvo.

Pokazalo se je, da je držala izjava predsednika vlade Drnovška o boju proti inflaciji samo dober teden . . . Prejšnji vladi se je očitalo, da ni stro-kovna. Bila je realistična, zato je delila toliko, kolikor je bilo mogoče, in gradila osnove za zdrav gospodarski razvoj Slovenije . . . Če bi imeli v okviru možnosti pokritje, bi povišanje predla-gala že naša vlada . . . Bojim se, da gremo zdaj že nazaj. Žal.

Takoj naslednji dan je Drnovšek Pe-terletu odgovoril. Iz njegovega odgovo-ra objavljamo glavne misli:

Vlada se zelo dobro zaveda, da ima lahko hipen in občuten dvig plač v ne-gospodarstvu negativne posledice,

kam to pelje?

Predsednik slovenske skupščine dr. Bučar je v DELU kritiziral pisa-nje DRUŽINE, češ da gre Cerkvi za oblast, in pri tem napadel pisce treh člankov (Stresa, Ocvirka, Roz-mana), češ da so pogani, ki mali-kujejo Oblast. K temu je dr. Stres napisal tri pojasnila.

PRVIČ — Zadnja menjava vlade je nekaj posebnega in prevrat v tem smislu, da so z njo prišle v vlado stranke, ki so na zadnjih volit-vah izgubile. Za nas, ki smo volili, je bilo odločilno, ali bo zmagal Demos ali ne, ker je samo Demos zagotavljal dokončen obračun s starim in vzpostavitev resnične de-mokracije. Volilci Demosa se imamo lahko za prevarane, tudi če je bila ta prevara legalna. Legalnost še ne zagotavlja legitimnosti.

DRUGIČ — Gre za nadaljnjo de-mokratizacijo. Večstrankarstvo še ni demokracija v vsej polnosti. Vse je odvisno od tega, ali je družbena moč na vseh svojih ravneh: v politi-ki, gospodarstvu, javnih glasilih, resnično porazdeljena ali ne. Mi sicer imamo kopico strank, toda v gospodarstvu, policiji in javnih gla-silih obstajajo isti monopolni cen-tri moči, kot so obstajali poprej. Nič ne kaže, da bo zamenjava vlade pripomogla k preseganju tega stan-ja. Ravno nasprotno. Tu je pro-blem in za to gre. Na to mislim, ko govorim, da demokratizacija še ni končana, ne pa za to, ker se mi toži po oblasti krščanskih demokratov, kot mi podtika Bučar.

TRETIČ — Nekakšen „izvirni greh“ krščanskih demokratov je dejstvo, da sploh so. Številne ugotov-itve novinarjev-nekristjanov ugo-tavljajo, da je naše javno mnenje

toda pri odločanju ni imela izbire zaradi časovne stiske. Uskladištev plač v državni upravi izhaja iz zakona, ki je bil sprejet v skupščini, v družbenih dejavnostih pa iz kolektivne pogodbe. Že so se začeli postopki za prilagoditev dosedanjih mehanizmov usklajevanja plač načrtovanim gospodarskim ukrepom in protiinflacijski politiki nove vlade. „Kot vidite, se moram najprej ukvarjati s popraviljem napak bivše vlade. Žal.“

Drnovškov odgovor ni napisan v Drnovškovem slogu, ampak v slogu Mileta Šetince, ki ima v novi vladi na skrbi njene stike z mediji. Še se nam obetajo lepi časi!

Kljub lepim Drnovškovim besedam so gospodarski strokovnjaki mnenja, da je bila z omenjenim povišanjem plač storjena napaka, ki utegne imeti zoprne posledice. Mencinger z Ekonomskega inštituta pravne fakultete je bil kratak: „To je napaka... Kakšen učinek bo imel ukrep na inflacijo, je težko napovedati. Bolj kot za finančne učinke gre za neko politiko, ki bo dobila posnemovalce.“

naravnost alergično na javno navzočnost krščanstva. To bo pač treba prestat. Vendar gre pri Bučarju in njegovih strankarskih tovariših za nekaj drugega. Njegova stranka je v začetku večstrankarstva sanjala o tem, da bo za sabo potegnila vse, ki so za demokracijo, da bo torej postala kot nekdanja OF, kjer bi vlogo „glave“ imela avantgardna elita, zbrana okrog Nove revije, kristjani bi pa zagotavljali njeno množičnost. Nekateri grdi kristjani pa na to delitev dela niso pristali, ampak so se postavili na svoje noge in s tem v vlogo enakopravnega političnega osebk. Zato zaslužijo naslov klerikalcev, sedaj celo poganov. Predvsem pa jih je treba zaustaviti. Mislim, da je to temeljna zamera, zato je vodstvo takratne SDZ v Poljčah spomladi 91 prvo začelo gonjo proti namišljenemu klerikalizmu in še danes prednjači v tem.

OB LIPI SPRAVE NA LJUBLJANSKIH ŽALAH

15. junij je v Sloveniji „Dan krivde, odpuščenja in sprave“. Letos je ta dan opravil pravno mašo v cerkvi Vseh svetih ljubljanski nadškof.

Po maši se je precej ljudi zbralo k Lipi sprave. Nanjo sta dva predstavnika iz množice zbranih položila spravni venec. Najprej je spregovoril ljubljanski nadškof, potem pa kranjski odvetnik Klep, ki je rekel, da naj bi bil ta dan „res spominski dan, ko so tisoči in tisoči naših mladih fantov in mož morali pasti v objem smrti zato, da so si zmagovalci (= izdajalci slovenskega naroda in njegovega življenja) zagotovili polstoletno oblast“. Govorila sta tudi kranjski župan Gros in predsednik ljubljanskega Demosa dr. Marinček. Dramski igralec Juh je recitiral nekaj pesmi. Kranjski komorni zbor je v začetku slovesnosti zapel iz Prešernove Zdravljice „Žive naj vsi narodi“, na koncu pa Slomškovo „Glejte, že sonce zahaja“.

SPRAVNA MAŠA V ROGU

Pod Krenom v Kočevskem Rogu se je k maši ob množičnih grobiščih partijskih poveljnih žrtev zbralo 5. julija osem tisoč ljudi. Med udeleženci so bili številni slovenski izseljenci iz ZDA, Kanade, Argentine in Avstralije. Maševal je ljubljanski nadškof. V pridigi je omenil, da so bili tu pobiti domobranci in drugi, ker so hoteli ostati zvesti Bogu, svojemu prepričanju in domovini. Našo pot naj zaznamujejo tri besede: krivda, odpuščenje in sprava.

Trije govorniki so obudili spomin na žrtve, hčerka ubitega domobrancia pa je prebrala pismo očetu. Dr. Roesman iz ZDA je povedal, da pobiti niso stali na napačni strani zgodovine, marveč so na napačni strani stali takratni zmagovalci. G. Stanovnik je dejal, da je bila domobranska vojska vojska, ki jo je narodna volja ustvarila iz sebe, da bi branila njegovo svobodo in kulturo. „Svoboda je tam, kjer se spočenja vprašanje, kaj je prav in kaj ni, kaj je dobro in kaj zlo.“ Pela sta združeni cerkveni mešani zbor iz Ribnice in

Stalingradu in Dolomitski izjavi: Hvala za poklon počitka, in nobenih medalj prosim, naj jih nosijo „ta pravi“.

Fronta, ki se napaja s protikrščanskim genom (gojenim sistematično po 2. svetovni vojni), je nepotrebna in škodljiva. Krščanska demokracija se ni ponudila kot zatočišče vernikov in 72 % kristjanov se je lepo razdelilo med stranke. Se pa je in se seveda še bo naša stranka zavzemala za enakopravnost vseh ljudi, ne glede na to, v kakšnem zraku ali v kakšnem naftalinu je kdo po partijski milosti preživel onih 45 let. Rehabilitacija vernika kot javnega in političnega bitja pa žal po vsem prestanem še ni končana.

Krščanska demokracija je in bo dejstvo slovenskega političnega prostora in mislim, da bi bilo bolje sodelovati z njo, kot pa jo nepošteno slikati črno ali celo kot sovražnika in jo izločati iz političnega prostora.

Sicer je pa zdaj po padcu vlade vse drugače. Na radiu ne slišim več: „Dober dan, žalost“ ali „Dobro jutro, revščina“, sedaj se govori o energiji, nastopa čas optimizma, stavk skoraj ni in plače so šle navzgor.

Vendar stvarnost in naloge ostajajo. Preprečena lastninska reforma (po zaslugi manjšine) ostaja temeljna naloga. Velike besede o razvojni strategiji in programih so brez tega prazne. Prehodna vlada, ki je bolj krhka od prejšnje, bo težko uresničila tak načrt zaradi objektivnih okoliščin.

Naj hvalim na novo začeto inflacijsko spiralo, naj hvalim povečanje proračuna, vdor v denarni sistem, pritiskanje na tiskanje denarja, prisluškova-

Dalje na strani 35

Dalje na strani 35

iz zapiskov zdomskega župnika

moja zdomska fara

nedeljske maše

Naše nedeljske maše so bile lepe. K njim je prihajalo v začetku 150 ljudi; kasneje, ko je prišlo več naših rojakov na tuje, jih je bilo pri maši od 200 do 300; ko je pa gospodarski vzpon v Nemčiji spet pomenjal, jih je prihajalo vsako nedeljo po 130. Cerkev ni bila videti prazna, posebno prva, ki je bila majhna, pa tudi kasnejša, večja, ne. A spriču 7000 Slovencev, kolikor jih je živelo v našem kraju in bližnji okolici, je bil ta odstotek porazno majhen.

Razlogi za tako majhen obisk so bili različni: ljudje so živeli daleč od cerkve — nekdo se je pripeljal vsako nedeljo k slovenski maši 40 km daleč —, ura maše je bila nemogoča (16.30), mnogi so se vozili vsak konec tedna k svojim družinam v Slovenijo, bili so pa tudi pritiski s strani slovenske partijske oblasti na naše vernike.

Kljub vsemu je bila nedeljska maša središče vsega našega župnijskega življenja. Že moj predhodnik je dobil na voljo prelepo cerkvičico v bavarskem rokoko slogu. Sčasoma je postala premajhna in treba je bilo poiskati drugo. Ko sem se šel zanimat k župniku za novo cerkev, me je sicer lepo sprejel, obenem mi pa napisal naslove šestih drugih cerkva.

„Bojim se, da se bom s prošnjo vrnil k vam,“ sem mu rekel. „Veste, ko bi mi bilo vseeno, koliko ljudi hodi k maši, bi poiskal kakšno novo cerkev kje na obrobju mesta, kjer imajo tudi župnijsko dvorano, da bi se lahko v njej po maši shajali. Ker pa živijo naši ljudje na vseh koncih mesta, bo obisk največji, če bo cerkev sredi mesta.“

„Pridite kar brez strahu,“ mi je rekel.

Čez nekaj dni sem se šel res z njim zmenit.

V isti cerkvi je vsako nedeljo slovenska maša že dvajset let.

Ne vem, kateri tujec, ki nas je Slovence poznal, mi je nekoč rekel: „Vi Slovenci pa izbirate za svoje maše same najlepše cerkve.“

Omenjeni župnik, ki nam je dal na voljo svojo cerkev, je veljal za enega najboljših duhovnikov v nadškofiji. Pa sem se spomnil ob njem drugega župnika, ki je imel v nadškofiji manjšo veljavo, češ da je bil preveč napreden.

Ko sem šel ob iskanju nove cerkve vprašat tega „naprednega“ župnika za nasvet, kako naj prosim za cerkev zgoraj omenjenega župnika, mi je rekel: „K nam pridite!“, čeprav so imeli v njegovi cerkvi vsako nedeljo mašo že Hrvati. Ni mi dal šestih naslovov drugih cerkva.

Vedno smo skrbeli za lepo petje pri maši. Pevski zbor je največkrat na koru spremljal petje vse cerkve, ob slovesnejših priložnostih pa zapel kakšno zborovsko pesem. Dolga leta smo deset minut pred mašo z vso cerkvijo ponovili pesmi, ki smo jih potem med mašo peli. Velika sreča je bila, da smo imeli vsa leta svojega organista.

Tujci, ki so slučajno prišli v cerkev med našo mašo, so nas redno spraševali, kdo smo, ki imamo tako lepe pesmi.

Vedno je pri maši streglo nekaj ministrantov. Ministrantk nismo imeli, ker bi jih nemški župnik ne dovolil.

Vsako nedeljo smo se po maši precej časa pred cerkvijo pogovarjali. To je bilo za nas v tujini velikega pomena. Škoda, da ni imela župnija dvorane, v kateri bi se lahko zbirali k pogovorom. Poleti smo hodili na klopi pod kostanje, kjer smo klepetali in ob „masu“ piva tudi zapeli. Kdor ga je spil en „mas“, je že kar močno pel.

Vsekakor so bile te naše maše nekaj najlepšega na naši župniji. In priznati moram, da se mi včasih po njih toži.

duhovniški sestanki

Sicer je res, da je nemška nadškofija prirejala občasno srečanja tujih dušnih pastirjev — bilo nas je iz petnajstih različnih narodov — a čisto nekaj drugega je bilo, ko smo prišli skupaj slovenski dušni pastirji iz Zahodne Evrope. To se je dogajalo dvakrat na leto. Kraji srečanj so bili največkrat v srednji Nemčiji ali Franciji, tako da ni bilo za nikogar predaleč. Včasih smo šli tudi kam drugam: v Švico, Avstrijo, Luksemburg . . .

Velikokrat so prihajali kot gostje na sestanke škofje iz domovine, največkrat škof Lenič, zadnja leta pa škof Piriš, kar je pomenilo za nas živo zvezo z domovino, od katere je bila večina nas dolga desetletja odrezana. Prihajali so tudi duhovniki in laiki, ki so nam govorili o najrazličnejših vidikih slovenskega življenja v matični domovini: o verskem tisku, družbenem ozračju, delovanju Cerkve, delu s katoliško mladino ipd.

Drugi del teh srečanj je bil pogovor in medsebojna izmenjavakušenj nas, dušnih pastirjev za Slovence na tujem. Ti pogovori so nam pomenili veliko več kot vse teorije: tu je govorilo živo življenje.

Tretji del srečanj so bili družabni večeri, ko smo sedli v prijateljski krog in si pripovedovali takšne in drugačne dogodivščine iz življenja. V tem pripovedovanju je bil nenadkriljiv škof Lenič. Naj omenim dve njegovih pripovedi.

Kranjski dekan je priredil srečanje duhovnikov kranjske dekanije. Ker je bila dekanija velika, je bilo tudi njenih duhovnikov precej.

Od vseh koncev so prihajali v župnišče. Na bližnji njivi je kmet delal na polju. Opazil je te duhovnike. Pa je rekel:

„Koliko farjev! Bog daj še dosti greha, da bodo imeli kaj dela!“

Star župnik je bil že močno sklerotičen. Nekoč je pridigal nekako takole:

„Preljubi moji, poslušajte danes, kaj je rekel neki slavni cerkveni oče. Torej cerkveni oče, ki mu je bilo ime, ki se je imenoval . . . Kako mu je bilo že ime, kako se je že imenoval? . . . No, pa saj je vseeno, kako mu je bilo ime: glavno je, kaj je rekel. Ta cerkveni oče je rekel, je dejal . . . Kaj je že rekel, kaj je že dejal? . . . No, pa saj je vseeno, kaj je rekel, glavno je, da je rekel. Amen.“

naša luč

Konec prvega leta župnikovanja sem prevzel urejevanje Naše luči, kar mi je bilo v posebno veselje.

Revijo je ustanovilo nekaj naših duhovnikov (Čretnik, Kunstelj, Reven, Žakelj). Tedaj je izhajala že 15 let. Imeli so jo za svojega „kaplana“, saj je po obširnih izseljenških in zdomskih farah župnikov osebni stik s farani mogoč le na vsake kvatre. Zamisel je bila odlična.

Z leti se je pokazalo, kako naj bo revija vsebinsko urejena, to je,

kakšne rubrike naj ima. Osrednji del so vedno sestavljala poročila z naših zdomskih fara — to naši ljudje tudi najprej preberejo. Zato so župnije, ki jim ne uspe pisati takih poročil, precej oškodovane. Nekaj strani je bilo vedno namenjenih verskim vprašanjem, nekaj novicam iz matične domovine in prikazu tamkajšnjih razmer, pa povesti, smešnicam in še čemu. Revijo je vsa leta tiskala Mohorjeva tiskarna v Celovcu.

Tako je Naša luč naše rojake po Zahodni Evropi — njim je predvsem namenjena — povezovala, obveščala, oblikovala (versko, narodno, demokratično) in jim nudila nekaj razvedrila. Nekateri so jo zelo radi prejemali in ji ostajajo vsa leta zvesti.

Seveda pa je bila revija partijski oblasti v domovini trn v peti. Na različne načine jo je hotela ta upihiniti — s pritiski na celovško Mohorjevo tiskarno in na naše škofo — pa se ji, hvala Bogu, ni posrečilo. Režimski reviji Rodna gruda in Naš delavec-Moja Slovenija sta trobili v režimski rog, Naša luč je pa ves čas branila osnovne človeške vrednote — niti z enim stavkom se ni pregrešila proti njim.

bo še

ivan cankar

martin kačur

življenjepis idealista

DOSEDANJA VSEBINA:

V Zapolje je prestavljen učitelj Martin Kačur. Mlad je in poln načrtov o poučevanju naroda. Ob slučajnem srečanju ga zapoljski zdravnik, življenjski materialist, pouči o življenju v Zapolju.

Kačur obišče župana, ki je kakor podlasica, župnika, ki je hladen in nezaupljiv, nadučitelja, ki pa je pretirano sladek.

Pozno novembrsko nedeljo obišče Kačur lahkoživo Sitarjevo Minko v Bistri. Pri njej hoče najti oporo za svoje načrte, a ta se mu smeje in ga ima za velikega otroka. Doma mu gospodinja pove, da se bo z Minko oženil neki inženir.

Pod večer se Kačur odpravi k zdravniku. „No, kaj vas je prineslo?“ ga je ta vprašal.

Z resnim očesom mu je pogledal v obraz, potegnil je krepko iz pipe in se je zavil v gost oblak.

„Kaj pa se je zgodilo?“

„Nič se ni zgodilo posebnega...“

Kačur je bil v zadregi in žal mu je bilo, da je prišel.

„No zdaj še ni nič preveč hudega in vse se da še popraviti. Jaz sem namreč zdravnik, doktor Brinar, in nobena klepetulja v Zapolju ne ve toliko kakor jaz. Prvič: nocoj mislite ustanavljati v gostilni Mantova bralno in izobraževalno društvo. Drugič: zaljubljeni ste v Minko, ki sva jo takrat videla, ko sva se peljala mimo; in če hočete občudovati mojo bistrumnost, kar bi mi bilo zelo prijetno: vedel sem takoj, da se boste zaljubili vanjo. To je vsega hudega začetek in konec. Kmetje imajo navado, da me kličejo prepozno; vi ste prišli še zadosti zgodaj. Torej: prvič, ne ustanavljajte v gostilni Mantova in sploh nikjer ničesar; drugič: ogibljite se Bistre in njenih skušnjav kakor satana!“

Kačur je odgovoril ježno:

„Nisem prišel zato, da bi vas vprašal, če je treba...“

Zdravnik pa se je zasmejal.

„Saj tudi jaz nisem govoril zato, ker sem mislil, da me boste ubogali. Vaša usoda je že zapečaten. Škoda! Tamle v miznici imam napisano razpravo in zaključek te razprave je resen in zelo dobro utemeljen nasvet, da naj država zapre v blaznico vse idealiste, ki človeštvu več škodujejo kot koristijo. Nekateri blazni ljudje razbijajo in pobijajo, kar seveda ni prav. Drugi ekstrem pa so idealisti, ki nadlegujejo človeštvo s svojo ljubeznijo. Edino, kar dosežejo s svojo norostjo, je to, da dajejo potuho in pretvezo šarlatanom, ki se skrivajo pod masko blaznega idealista, da laže kradejo denar in glorio...“

„Tako ne mislite,“ je spregovoril Kačur in se je nasmehnil, zato da bi videl zdravnikov nasmeh.

Zdravnik pa je ostal resen in se je ozrl na Kačurja skoraj zlovoljno.

„Tako mislim!“

Gospa je prinesla čaj.

„Močan je dovolj. Ruma ne dam več.“

„Poslušajte in učite se,“ je pomignil zdravnik z žalostnim obrazom Kačurju.

„Kaj vi ste zdaj Minkin ženini?“ je vprašala gospa.

„Kaj bo! Kaj bo!“ je hitel zdravnik. „Vsakdo je lahko Minkin ženini... za teden dni.“

„Ne poslušajte ga! Saj ni človeka, da bi moj mož kaj lepega povedal o njem...“

„Res, ni ga,“ je potrdil zdravnik.

„In Minka je čisto pošteno dekle. Nekoliko vesela je — kakor je pač dekle.“

„Vesela je, res,“ je potrdil zdravnik in se je smehljajal. „Tudi ti si bila vesela... No, toči!“

Natočila jima je čaja in se poslovala.

„Morda je bila podobna Minki?“ je mislil Kačur in razjezila ga je ta nenadna misel, ko je primerjal široki, krepki obraz zdravnikove gospe z belimi Minkinimi lici.

Pil je čaj in vroče mu je bilo v glavi.

„Veste, zakaj sem prišel k vam, gospod doktor? Zdaj sem nenadoma spoznal, zakaj. Prej sem samo čutil... Ne mislite, da me je upijalnil ta kozarec čaja, ampak... resnično, tako lepe so bile moje misli, da bi jih bil lahko brez strahu vsakemu pokazal. Pokazal jih nisem nikomur in vendar so jih blatili vsi, ki so me srečali in ki so slutili, kaj je v mojem srcu... Ljubil sem tistega dekleta in ga ljubim zdaj bolj kot prej. In če bi bila Mesalina sama — kdo mi more zameriti, da jo ljubim, in kdo mi more očitati ljubezen, ki je vsa čista? Jaz bi ne povedal prijatelju, poštenemu človeku, da ga njegova nevesta ne ljubi. Če jo ljubi on, je posvečena, in govoriti in misliti morem o njej samo tisto, kar govori sam...“

Kačur je umolknil. Tudi zdravnik je molčal in je gledal v žarečo peč. Kačur si je natočil in je pil. Čaj je bil vroč in mu je skoraj ožgal ustnice.

„In tisto drugo, kar mi očitata. Da ustanavljam. Saj, če premislim natančno, stvar res ni veliko vredna in pomena ima sila malo. Koristi pa bo imela vendar nekaj in kadar bodo — to se bo pač zgodilo — vsi tako delali, kakor mislim delati jaz,

ne bo naš narod več zadnji v vrstah. Vsa, vsa nesreča, kolikor smo je doživeli, izvira iz ene same laži: da nimamo kulture. Da torej nismo vredni stopiti med druge narode in da moramo pobirati ostanke, ko so drugi pojedli ocvirke in tropine in vse mastne žgance . . . Kaj je zato treba? Treba je pokazati, da imamo kulturo. Zdaj smo šele povedali, da smo. Odslej pa je treba pripovedovati, kaj smo. Prej je bilo delo na zunaj in mislim, da je bilo lažje. Zdaj pa je prišel čas, ko je treba delati tostran mej. Prej sovražniki od zunaj — ves narod proti njim. In svetnik je bil, kdor je govoril na taboru. Jaz sam sem bil, dvanajstleten otrok, pri Sveti Trojici, in sem slišal Tavčarja — tresel sem se in sem se jokal. In danes vidim: kakšen je to narod, ki sem pripravljen, da darujem življenje zanj? . . . Tak bo ta narod, kakor ga boš napravil . . . toliko bo vedel, kolikor ga boš naučil . . . tako si mislim. In zato ni moja dolžnost, temveč moje življenje je, da tako storim, kakor mislim."

Zdravnik je močno kadil. Vsa soba je bila polna dima.

"Ubogi fant! No, ne zameri-te! . . . Čez deset, čez dvajset let bo že drugače. Ampak stvar je taka, da pridejo pametni ljudje zmerom prezgodaj; zakaj če bi prezgodaj ne prišli, bi ne bili več tako pametni. Usodno uro spoznati, kadar bije, ni umetnost, ampak slutiti jo prej, to je umetnost."

Ugasil je pipo s prstom, izpil je ostanek čaja in je slekel spalno sukno.

"Saj vam ne bo v nadlego, če pojdem z vami?"

"Kako bi mi bilo v nadlego?" se je razveselil Kačur.

Stopila sta v noč. Tu, tam je gorela dremotna svetilka, razsvetljevala je komaj ozek kolobar ob cesti. Pot je bila lužasta in blatna. Iz teme so se razsvetila okna gostilnice Mantova.

"Torej v božjem imenu!" se je zasmel zdravnik in je odprl duri.

"V božjem imenu!" je odgovoril Kačur in se je zasmel tudi sam.

Izba je bila polna kmetov in delavcev in težak vzduh jima je puhal v lica. Zdravnik in Kačur sta sedla za malo okroglo mizo pod ogledalom in Kačur se je ozrl po izbi. Nekoliko sitno mu je bilo pri srcu in vroče mu je bilo v lica, ko je videl uprte vase radovedne oči in ko je spoznal takoj, da ni na obrazih, v očeh, v besedah poleg radovednega pričakovanja nič navdušenosti, temveč namesto nje v nekaterih pogledih in vzklikih kljubovanje in zlovoljnost.

Na koncu dolge mize je sedel postaren kmet, plečat in visok, z gladko obrutim, veselim obrazom. Gledal je neprestano na Kačurja in mu mežikal z očesom. Za posebno mizo so sedeli delavci, strojarji. Zdelo se je Kačurju, da vidi tam resnobo in zaupanje. Kmetje in fantje so govorili zelo glasno in so tolkli s kozarci ob mizo, da se je vino razlivalo.

"Nič dobrega ni tam. Pijani so že," je pomislil Kačur.

V tistem trenutku, ko je vstal in spregovoril, je odprl duri rdečelični kaplan. Ostal je na pragu in je gledal s tihim nasmehom v izbo. Njegov pogled je zmedel Kačurja in govoril je prve besede z neodločnim, jecljajočim glasom.

"Kmetje! Delavci! Prišli smo no-coj skupaj, da se pomenimo o imenitni stvari . . ."

"Francka, še en liter!" je zaklical kmečki fant in omizje se je hrupoma zasmajalo.

"Kdo pa mu je dal besedo? Kdo pa je dal besedo gospodu učitelju?" je vprašal kaplan na pragu s prijaznim glasom in smehljajočim obrazom.

"Res je tako! Kdo pa je dal škricu besedo?" je zakričal pijan kmet in je udaril s praznim litrom ob mizo.

"Nobeden mu je ni dal," je odgovoril zdravnik s prav tako prijaznim glasom in smehljajočim obrazom. "Saj ni shoda tukaj, ni predsednika in ne žandarjev. Oštarija je in v oštariji govori lahko, kdor hoče."

"Naj govori!" se je oglasil strojar. "Da slišimo, kaj misli povedati."

"Le naj govori," je pokimal dolgi kmet in je pomežiknil Kačurju.

"Veliko vam nimam povedati, ampak kar hočem povedati, je važno in zapomni naj si, kdor je dobre volje. Ta večer, zdaj, ko sem slišal vse te besede, izgovorjene na glas in natihoma, sem prepričan bolj kot kdaj poprej, da je eno nadvse potrebno . . ."

"Vera," ga je prekinil kaplan z mirnim glasom in smehljaje.

"Tako je. Vera," je zakričal kmet.

"Dajte mir!" je zaklical delavec.

"Kdo mi bo ukazoval?" je vstal

kmet izza mize in je prijel za kozarec.

Delavec je molčal, kmet se je ozrl počasi po izbi, od obraza do obraza, in je sedel.

„Eno je nadvse potrebno: učenje, izobraženost. Jaz sem te misli in nobeden mi je ne more omajati, da je vzrok vse naše nesreče nevednost, neumnost, živalska zabistost in surovost. Zato noben narod ni tako nesrečen kakor slovenski.“

„Kako je dejal?“ se je vzdignil izza mize kmečki fant z bleščečimi očmi. „Še enkrat naj pove, da ga bomo razumeli.“

„To prekličitel!“ je zahteval kaplan in je stopil korak v izbo.

„Naj pove do konca!“ so zaklicali delavci.

Zdravnik si je prižgal smotko in se je sklonil bliže h Kačurju.

„Tako nikar, če vam je zdravje drago.“

V Kačurju je kipelo od razočaranja, srda in razburjenosti.

„Ne prekličem ničesar! Če hočete, poslušajte dalje, če nečete, pustite! Kdor misli, da mu ne govorim pogodno, naj tudi misli, da ne govorim zanj.“

„Torej do konca!“ je spregovoril kaplan.

„Do konca!“ je zaklical Kačur s trepetajočim glasom. „Jaz sem vabil nocoj v to krčmo ljudi, ki so poštenih misli. Pomeniti sem se hotel z njimi o stvari, ki je pomenka vredna . . . Kaj ni sramota, da ta narod, ki se uči brati po državni zapovedi, ne bere drugega kakor molitvenike, če ne spi v cerkvi? Da mu ne moreš povedati ničesar, če ne govoriš na prižnici? In da je zato, ker bere komaj molitvenike in ker med pridigo spi ali pa kadi pred cerkvijo viržinko, tako neveden in okoren, kakor še za kmečkih puntov ni bil? . . .“

„Kaj nas je prišel zmerjat?“ je zaklical kmet.

„Poslušajmo ga!“ se je nasmehnil kaplan.

„Eno je nadvse potrebno: učenje!“

„Sam se učil!“ se je zasmejal kmet.

„Ne roka . . . , pamet ustvari blagor! Zato sem vas sklical nocoj, da se pomenimo o družbi, ki bi si naročala knjige in časopise in ki bi se shajala, da bi ji modri in učeni ljudje brali o koristnih stvareh . . . To je bil moj pošten namen . . .“

Vdružil se je sklonil k njemu zdravnik.

„Brez srda, brez žolča!“

„ . . . moj pošten namen je bil, ampak nocoj se ne bomo pogovarjali o stvari. Klical sem, pa so prišli med poklicane tudi ljudje, ki poziva niso vredni in ki naj ostanejo med svojo živino v hlevu.“

kozarec je priletel na Kačurjevo mizo . . .

Zdravnik ga je prijel trdo za roko in ga je potegnil na stol.

Strojarji so ploskali, kmetje so vstali hrupoma izza mize. Kozarec je priletel na Kačurjevo mizo in vino mu je oškropilo obraz in suknjo.

„Koga si mislil, škric? Koga si zmerjal, smrkavec?“

Dolgi kmet, ki je sedel konec mize, je vstal, zibal je z glavo, opotekel se je h Kačurjevi mizi in je razprostrl roke.

„Tak nikar! Tak nikar ne!“

Ozrl se je prek rame na Kačurja in mu je pomežiknil.

Delavci so vstali in so prijeli za stole.

„Na korajžo!“ je zaklical kmečki fant, slekel je v hipu suknjo in jo vrgel na tla.

Stol je letel pod stropom, udaril je na mizo in kozarci so zazvenčali. Sredi izbe se ja zagostila gruča kričečih ljudi. Kačur je videl razgrete obraze, nabrekle žile na čelu in stisnjene pesti.

Ob zidu se je privil krčmar k zdravniku in mu je stisnil v roko ključ.

„Tam skozi! Tam skozi!“

Zdravnik je prijel Kačurja pod pazduho, odklenil je male stranske duri in stopila sta v temo, na vrt.

„Tod! Tod!“

Vodil ga je kakor otroka. Kačur ni bil okusil vina in se je opotekal.

„Pa zakaj to? Zakaj to, gospod doktor?“

Zdravnik se je zasmejal veselo.

„Kaj ste mislili, da bo drugače? Seveda ste mislili. Zato sem šel z vami . . . Saj sem vedel že vnaprej: idealist ni za nobeno rabo, najmanj pa za reševanje naroda. To imate zdaj, idealist, za svojo nerodnost. Kaj mislite, da bodo tiho, če jih zmerjate s tepci? . . . Šarlatan, ki ima sladkost na jeziku, v srcu pa prijetne račune, bi jim bil povedal lahko še vse kaj hujšega, ampak povedal bi bil drugače . . . Ne, dragi moj, vi niste za take reči. Visoke misli — lepa reč. Osrečevalne misli — še lepša reč. Toda glejte: človek mora biti šarlatan!“

Kačur je šel poleg njega s povešeno glavo, trepetal je in mraz mu je bilo.

„Ni vam blago, ne pri srcu ne v telesu . . . Pojdite k meni. Spila bova nekaj kozarcev čaja, močnega in vročega čaja, in pozabili boste na vse neumnosti.“

Prijel ga je za roko in ga je peljal v svojo izbo.

„Marica! Prav močnega! Poglej tole . . . kaj ni bolno?“

„Kaj se je zgodilo?“

Bled je bil, toda rdeče pege so bile na njegovih licih.

„Nič se ni zgodilo,“ se je nasmehnil Kačur, njegove oči pa so bile vlažne.

„Takoj!“

Prinesla je čaja, zdravnik si je prižgal pipo in je potrepljal Kačurja po rami.

„Ne žalostnih misli! Nikar! . . . Kaj je bilo tisto? Malenkost. To se pripeti človeku lahko vsak dan v življenju. Razočaranje. Kaj pa je življenje drugega kakor neprestano

razočaranje? Zažvižgajte veselo in si mislite: Vrag vzemi drhall!"

„Ne morem tako misliti,“ se je nasmešnil Kačur žalostno.

Zdravnik se je zaval v tabakov dim in je dolgo molčal. Naposled je razpodil z roko oblake, nagnil se je h Kačurju in ves resen je bil njegov obraz.

„Ali veste, da ste si nocoj pokvarili vse življenje, do konca? Kaj mislite, da po novih postavah učitelj ni več služabnik? Še zmerom je služabnik in hlapec, bolj vprežen in bolj vklenjen kot najmanjši hlapec pri gruntarju . . . Pa kaj bi tisto! Glavna stvar je, da ste bili obsojeni že od začetka, od rojstva. S tako mislijo, kakor je vaša, ni mogoče živeti. Zatorej vam ne morem pomagati ne jaz ne noben drug človek na svetu.“

Kačur se je napotil v svojo izbo in je legel in je zaspal. In sanjalo se mu je, da stoji pred njim, v tisti tihi, gosposki krčmi gosposlična Minka, črnooka, belolična, in opira roke ob boke in se mu smeje v obraz.

Zdramil se je trepetajoč in prestrašen, prižgal je luč in si je prižgal cigareto.

III

Kačur se je napotil v konferenčno sobo. Njegov tovariš, učitelj Ferjan, je stopil za njim na stopnice in ga prijel za suknjo.

„Potrpi še malo . . . Če nečeš, da ti popolnoma vrat zavijejo, poslušaj moje nauke: bodi ponižen, klanjaj se in reci ‚da‘, četudi ti ponudijo vrv in vislice. Vsako reč kanale laže prenesejo kakor ponos in ugovor. Bodi ponižen, zgreven in smehljajoč in lahko boš že drevi spuntal vse Zapolje, če ti je toliko za punte. Meni pravijo, da sem pijanec — tega je kriv moj rdeči nos — in slab učitelj in tudi drugače v vseh ozirih ničvreden človek. Pa vendar bom avanziral, kakor se spodobi, zato ker pustim petelinu greben in racmanu krivčke . . .“

Kačur je stresel glavo, hitel je po stopnicah in je potrkal na duri.

„Herein!“

V sobi sta bila nadučitelj in župnik. Sedela sta za dolgo mizo, pokrito s papirji in knjigami. Nadučitelj se je ozrl s sladkobnožalostnim, hkrati pomilovalnim in grajačim pogledom na Kačurja. Župnik je gledal bolj čemerno kot osorno.

„Slabo je, slabo,“ je zavzdihnil nadučitelj. „Kako, da ste se spozabili tako daleč, gospod Kačur?“

„Komu moram odgovarjati in zakaj?“ je vprašal Kačur z zardelim obrazom.

Župnik je vzdignil glavo.

„Meni, nadučitelju, in gospodu župniku, predsedniku krajevnega šolskega sveta.“

„Povejte mi, kaj sem storil, in odgovoril bom takoj.“

„Tako se ne govori z nadučiteljem,“ je spregovoril župnik in je premeril Kačurja počasi s hladnim in čemernim pogledom.

„Kaj je torej?“ je vzkipek Kačur, ki ga je bil razburil župnikov pogled.

Nadučitelj in župnik sta se spogledala in nadučitelj je globoko zavzdihnil.

„Gospod Kačur, saj se spominjate: sprejel sem vas kakor tovariša

in prijatelja. Zdaj vidim na svojo veliko žalost, da niste ne tovariš ne prijatelj. Prijazno in blagohotno vas je sprejelo to dobro zapoljsko ljudstvo, ker je bilo prepričano, da boste njegovi mladini zgled in učitelj. Spoznalo je žal v zelo kratkem času, da ste slab zgled in slab učitelj, da zapeljujete mladino v huda dejanja in da sejete prepir in spore med ljudi . . .“

„Kaj pravite?“ je vprašal župnik.

Kačur je trepetal.

„Ali sem obotoženec, že vnaprej obsojenec, da tako stojim pred vami? Čemu ta pridiga? Razložite mi moja hudodelstva in zagovarjal se bom.“

„Kaj pa je bilo v nedeljo v Mantovi?“ je vprašal župnik s hladnim glasom.

„To vprašajte rajši gospoda kaplana.“

„Vprašal sem ga in povedal mi je, da ste hujskali ljudi proti veri.“

„Lagal je. Tukaj pričam, da je lagal.“

Nadučitelj je zmajal z glavo in se je ozrl na Kačurja kakor na grešnika, ki je padel že zelo globoko in ki je vendar še sočutja vreden.

bo še

iz življenja naših far po Evropi

anglija

V svetovno znani kliniki za otroke z resnimi srčnimi problemi, na Harley Street v Londonu, je bil dober teden pred veliko nočjo operiran Tomažek Pikovnik iz župnije Šmartno pri Litiji. Rojen je bil kot drugi otrok staršema Beti in Simonu, z veliko srčno napako. Ker je uspeh te vrste operacije na omejenih kliniki skoraj stoodstoten, sta se Tomaževa starša odločila, kljub velikim finančnim naporom, da sedemmesečnega sinka pripeljeta v London, kjer ga je operiral svetovno znani kirurg dr. Stark, ki je češkega rodu. Izredno nas veseli, da je Slovenski dom v Londonu lahko nudil družini Pikovnik, v času njihovega bivanja v britanski prestolnici, varno zavetje pred Tomažkovo operacijo in po njej.

Slovenski župnik v Veliki Britaniji je obiskal družino Pikovnik na njihovem domu v Šmartnem dva meseca po uspehi Tomažkovi operaciji in je bil veselo presenečen nad velikim zdravstvenim napredkom, ki ga je Tomažek v tako kratkem času napravil. Upamo in želimo, da se bo njegovo zdravstveno stanje še naprej uspešno izboljševalo.

Tomažek Pikovnik v naročju kirurga dr. Starka po uspešni operaciji v Londonu.

Tudi letos kot že toliko let nazaj smo v londonski Southwark katedrali sv. Jurija v nedeljo, 17. maja, praznovali mednarodno srečanje etničnih skupin iz južnega dela Londona. Kot vedno se je to srečanje začelo s slovesno sveto mašo, ki jo je vodil škof, nakar je sledi-

Pokojni Ivan Šinigoj (1917–1992).

lo družabno srečanje v dvorani. Slovenci smo na teh srečanjih vedno dobro zastopani. Naše narodne noše vzbujajo pri tujcih veliko pozornost. Mnogi se želijo z njimi fotografirati. Letos objavljamo fotografijo z zastopniki z drugih kontinentov. Na teh srečanjih vlada splošno prijateljsko vzdušje, kar je dokaz, da se ljudje najrazličnejših ras, narodnosti in kultur lahko sporazumejo in sodelujejo v isti Cerkvi.

V četrtek, dne 6. avgusta, na praznik Gospodove spremenitve na gori, je Naš dom obiskal gospod Matjaž Šinkovec, prvi veleposlanik samostojne Republike Slovenije v Združenem Kraljestvu. V njegovem spremstvu je bila tudi ambasadorjeva žena z otrokoma, Alešem in Boštjanom, nečak in gospa Cerar, uslužbenka slovenske ambasade v Londonu.

Župnik Cikanek je veleposlanika in njegove spremljevalce pozdravil s sledečimi besedami:

„Veseli me, da Vas danes tukaj, v tem „Našem domu“ sredi Londona, lahko pozdravim v imenu slovenske katoliške skupnosti v Veliki Britaniji in v svojem imenu kot župnik slovenske katoliške misije za Anglijo in Wales.

Gospod ambasador, Vaš današnji obisk v Našem domu je za nas velikega pomena, ker to je bil prvenstveno dom slovenskih političnih izseljencev iz leta 1945, ki so sem prispeli v letih 1947/48 iz begunskih taborišč po Italiji, Avstriji in Nemčiji. Z njimi je prišel tudi slovenski duhovnik, ki jih je ves čas begunstva obiskoval, povezoval in duhovno ter versko oskrboval. Sedanjno hišo so kupili l. 1955 zato, da jim je služila za katoliško versko in družabno središče. Povezovala je vse, ki so bili in so še razkropljeni po tem britanskem otoku.

Da na ta dom in na našo begunsko skupnost prejšnji režim ni ravno prijazen gledal, Vam je znano. Ker se je v Sloveniji začelo z njeno samostojnostjo demokratično obdobje, upamo, da so vsi predsodki o politični emigraciji odpadli in da postajamo enkovredni državljani naše skupne države Slovenije.

Vi ste njen prvi ambasador v Združenem Kraljestvu, zato vidimo v Vašem današnjem obisku v tem domu obdobje

je povsem boljših odnosov med izseljenci, nekdanjimi političnimi emigranti, in med matično deželo.

Gospod ambasador, želimo, da se tukaj med nami prav domače počutite.

Bog Vas živi in blagoslavlja Vaše delo in prizadevanje v našo skupno korist in za naše skupno dobro."

Na ta pozdrav je gospod ambasador župniku in številnim navzočim prav tako prisrčno in še bolj spontano odgovoril. Nato se je z vsemi prijazno in ljubeznivo pogovarjal. Bilo je že pozno zvečer, ko smo se razšli navdušeni nad našim ambasadorjem in nad srečanjem z njim.

Osmrtnica

Sestra smrt je tudi to pot obiskala našo slovensko skupnost v Veliki Britaniji. Dne 22. junija 1992 je v Walesu, v kraju Aberdare, odšel s tega sveta v večnost dobri in zvesti član tamkajšnje slovenske skupnosti, Ivan Šinigoj. Rodil se je 27. aprila 1917 v Dornberku pri Gorici. Na britanski otok je prispel decembra 1947 in bil dolga leta zaposlen v rudniku. Še mlad se je poročil z Valežanko Doro, s katero sta vzgojila tri hčerke: Terezo, Marijo in Anno. Družina je narasla za sedem vnukov in vnukinj. Pogreb je bil 29. junija z mašo v župnijski cerkvi v Aberdare, kjer je vedno prisostvoval slovenski maši, kadar je kraj obiskal slovenski duhovnik. Slovenska katoliška misija izraža sožalje Ivanovi ženi Dori in družini. Naj pokojni počiva v miru v tej tuji, pa vendar domači zemlji, dobri Bog pa mu podeli mesto med svojimi izvoljenimi!

Ambasador z družino in gospa Cerar v Našem domu.

jim avtobusom peljal v samostan v Eichgrabnu (Stein). Tam živijo sestre misijonarke, med njimi dve slovenski redovnici. Povsem poln avtobus nas je bilo. Združili smo romanje z neke vrste piknikom po maši, ki smo jo darovali ob 10. uri. Sestre so nam pripravile kosilo, potem pa je bilo veselo popoldne. Gospod Kikel, ki živi v Rekawinkelnu, blizu samostana, in pozna tudi to okolico, nam je pripravil obisk znamenite konjušnice Welda, velike za ca. 30 konjev, v Maria Anzbach. Lastnik te konjušnice, gospod Miloš Welda, po rodu Čeh, večkratni avstrijski prvak v dresurnem jahanju, nam je ljubeznivo razkazal krasne prostore z iskrimi konji. Tudi pestro zbirko starih kolesljev smo si ogledali.

V četrtek, 18. junija, na praznik sv. Rešnjega telesa in krvi, smo slovesno obhajali sveto mašo na dvorišču neke šole v 5. okraju in imeli potem procesijo z Najsvetejšim skupaj z avstrijskima župnijama sv. Jožefa in Kristusovega vstajenja. Slovenci smo z molitvijo in ubrano pesmijo prispevali k lepoti liturgije. Peter in Karla sta tudi vidno, v lepi narodni noši, poudarila navzočnost Slovencev.

V petek, 26. 6., smo popoldan dobili v naš Slovenski pastoralni center obisk mešanega mladinskega pevskega zbora iz Ajdovščine. Zbor šteje 33 članov, vodi ga gdč. Maja Lavrenčič. V soboto zvečer so v naši cerkvi priredili lep koncert, ki je bil presenetljivo dobro obiskan, v nedeljo pa so s svojim pet-

avstrija

DUNAJ

Pri nas na Dunaju se marsikaj dogaja. Življenje je dokaj pestro, vendar od začetka aprila, ko je naša skupnost obiskal koprski škof msgr. Metod Pirih in vodil postno duhovno obnovo, se ni zgodilo kaj tako posebnega, da bi bilo vredno objavljanja. Prav pa bo, da zanjih nekaj dogodkov le zapišemo.

V nedeljo, 14. junija, nas je slovenski šofer, ki redno vozi avtobus, s svo-

Slovenske narodne noše v družbi narodnih noš z afriškega kontinenta.

jem pri dvojezični maši zelo popestrili zunanjo slovesnost našega farnega praznika — patrocinija. Ob tej priliki bi se rad javno zahvalil vsem tistim dobrim ženam, ki so vse tri dni skrbele, da ti mladi ljudje niso bili lačni. Po maši so nam pridne roke Wernerja in Ane Oswald in še nekaj drugih pomočnikov pripravile na žaru „svinjarije“ v taki in drugačni obliki. Na bujno cvetočem dvorišču smo si ob zvokih harmonike in prepevanju domačih pesmi tešili lakoto in predvsem s pivom gasili žejo.

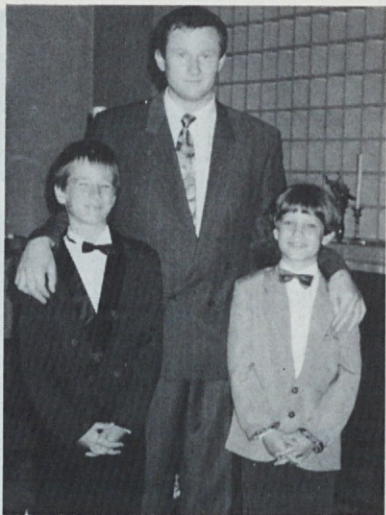
Na nedeljo slovanskih apostolov Cirila in Metoda, 5. julija, je obiskal našo slovensko skupnost g. Jože Drolc, dušni pastir Slovencev, razkropljenih po širni Švedski. Odhajal je domov na zasluženi dopust. Maševal nam je in zasejal v srca dunajskih Slovencev božjo besedo. Da bi le obrodila čim obilnejši sad . . .

29. 6. 1992 ob 17. uri smo bili zastopniki SSK ob navzočnosti slovenske veleposlanice na Dunaju gospe Boh povabljeni k avstrijskemu zunanjemu ministru dr. Alojzu Mocku. Ob tej priliki sta g. mag. Anton Levstek, predsednik Slovenskega svetovnega kongresa za Avstrijo, in g. Dolinar, predsednik za obmejne Slovence na Koroškem, podarila dr. Mocku sliko našega impresionista Riharda Jakopiča Kamnitnik. G. ministra je najprej pozdravil g. Levstek in nato je g. Dolinar razložil pomen SSK. To darilo smo mu podarili za njegove zasluge pri reševanju jugoslovanske krize in še posebej za priznanje samostojne Republike Slovenije. Dr. Mock je izrazil veliko zaskrbljenost zaradi vojne v nekdanji Jugoslaviji. Na koncu je dr. Mock podaril tudi SSK knjigo o zgodovini Avstrije.

SSK so zastopali mag. Anton Levstek, mag. Lojze Dolinar, ing. Pirc, p. Ivan Tomažič, Anton Zore, direktor podjetja Gorenje in še nekaj dobrotnikov za Slovenijo.

SALZBURG

Naš tradicionalni piknik smo imeli kot vsako leto tudi letos. Začeli smo že ob 10. uri dopoldne in smo končali šele proti večeru. Popoldne je prišlo tudi nekaj gostov iz Linza. Organizacija je bila odlična in so imeli seveda polne

Župnik Počivavšek s prvoobhajance-ma Danijelom in Dominikom.

roke dela. Piknik je bil na hribu nad Vigaunom. S hriba je sijajen razgled na hribe okrog Salzburga in okolico. Za veselo razpoloženje je skrbel Jože Tavšek tako, da smo se vrteli kar po travi. Lepa hvala vsem, ki so skrbeli za dobro jedačo in pijačo, posebno pa gospe Slavki za njen trud.

LINZ

• Na Binkoštno nedeljo smo imeli ponovitev prvega sv. obhajila. Letos smo imeli tri prvoobhajance; to so Danijel Stiller, Dominik Ribič v Linzu in

Pok. Emil Kosmač.

Kristjan Rieger v Wolfenu. Po pesmi Jezus male k sebi kliče jim je g. župnik Počivavšek naredil lep nagovor. Po maši smo v centru pogostili prvoobhajance. Ker smo pa imeli med nami dedke in babice dveh novorojenčkov, so nam plačali vso pijačo Viktor in Gizela Kerec, Anton in Fani Häuschen ter mati prvoobhajanca Majda Stiller.

• 14. 6. 1992 smo pa obhajali sv. Antona. Imeli smo samo eno godovnjakinjo, Toni Leeb. Ob tej priliki nam je njen mož Berti Leeb dal za napitnico. Kar nam je pa zmanjkalo, smo si pomagali sami, ker smo obenem praznovali očetov dan. — 12. 7. smo v našem centru obhajali kar na veliko rojstni dan ge. Anice Vrečić. Ga. Anica Vrečić redno prihaja k sv. maši in tudi rada pomaga pri vsakem delu, kjer ji je mogoče. Plačala nam je vso jedačo in pijačo. Gospe Anici in vsem ostalim se iz srca zahvaljujemo in jim želimo veliko veselja z vnučki in v bodočem življenju.

• Ravno na dan priznanja Republike Slovenije, 15. januarja, je bil rojen Markus Neubacher v Astenu; na obletnico poroke staršev in rojstni dan matere 23. 5. 1992 je bil Markus krščen v uršulinski cerkvi. Krstil ga je g. Ludvik Počivavšek. Staršem kakor tudi dedku in babici iskreno čestitamo. — 13. 5. 1992 so tudi v Wolfenu pri družini Wolauch dobili sina Tomasa. Krščen je bil 19. 7. 1992 v Wolfenu. Mami Sonji (roj. Häuschen) in očetu Rainhartu kakor tudi dedku Antonu in babici Fani Häuschen iskreno čestitamo. — 6. 6. 1992 se je rodila v Astenu po dolgem času zopet slovenska deklica Viktorija Pagl. Mati Marijana, roj. Kerec, je že od otroških let zanesljivo obiskovalka vseh slovenskih maš in tudi vedno rada pomaga v našem centru. Viktorija je bila krščena 2. 8. 1992. Še enkrat čestitamo dedku Viktoriju in babici Gizeli in želimo, da bi bila vnučinja tako dobra Slovenka, kot so mamica in njeni starši. Mamici in očku iskreno čestitamo.

• 3. 8. 1992 je v 57. letu starosti umrl Emil Kosmač. V Avstriji je živel od leta 1962. Pokopali smo ga 7. 8. 1992 v St. Martinu. Za slovo smo mu zapeli dve slovenski pesmi. Sestri Hildi in

vsem sorodnikom izrekamo iskreno sožalje. Naj počiva v miru.

● 5. in 6. septembra 1992 bomo imeli romanje na Ptujsko goro in obnem izlet na Štajersko. Vse, ki se zanimate za ta izlet, prosimo, da se čimprej prijavite pri g. Grandovec, tel. 0732 - 30 98 - 60.

● Maša narodov bo tudi letos 27. 9. 1992 v Linzerskem domu ob 11.30 uri. Maševal bo škof Maksimilijan Aichern. Prosimo vse, kateri imate narodno nošo, da se udeležite te slovesnosti.

PREDARLSKA

Izlet v Illerbeuren-Allgäu: Pred poletnimi dopusti, navadno na praznik Gospodovega vnebohoda, organizira Planinsko društvo izlet. Letos smo obiskali kmečki muzej v Illerbeurenu. Pričakovali smo lep dan, kot je bil skoraj ves mesec majnik, in ga tudi dočakali. Drugačno je razporejen in ogled pri lepem vremenu kot pa v meglenem ali deževnem. Ko je avtobus vse pobral, smo se odpeljali prek meje na avtocesto. Po enourni vožnji smo se ustavili v Wangenu, starem mestecu v Allgäu. Tisti, ki so odšli na pot brez zajtrka, so se lahko okrepčali, ostali pa smo se razgubili po mestu. V jutranjih urah je bilo še zelo mirno, brez turistov. Ogleдали smo si stari del mesta in župnijsko cerkev. Mogočne in v prvotnem stilu obnovljene hiše privabljajo turiste in jim nudijo lepo počutje. Sredi mesta je mogočna cerkev, ki blesti v vsej krasoti in veličastju stropne in stenske poslikave, in prezbiterij z lesenim krilnim oltarjem in bogato izrezljanimi klopmi ob stenah. Na koru smo občudovali nove mogočne orgle, ki služijo ne samo pri bogoslužju, ampak prirejajo na njih tudi koncerte, kot smo lahko prebrali z njihovega programa.

Naš cilj je bil ogled kmečkega muzeja v Illerbeurenu. V tem kraju so naredili celo „naselje“ starih kmečkih hiš. Hiše so prenesli iz bližnje okolice in jih lepo uredili v prvotnem kmečkem stilu. Tudi zunanja in notranja oprema je vsa v starem kmečkem slogu. Mnoge stvari so nas spominjale na življenje naših staršev in prastaršev. Črna kmečka kuhinja, zakonska soba in otroške spalnice z visokimi posteljami, kmečka peč

Po mašnem slavu še posnetek pred romarsko cerkvijo.

z ograjo, preprosti predmeti za delo v kuhinji, orodje, ki so ga uporabljali pri delu na polju in pri živini. Skratka, vse tisto, kar je tedaj pogojevalo življenje kmetov in njihov boj za preživetje. V posebni stavbi pa so razstavljene različne vrste kruha, sira in drugih kmečkih jedi, ki so bile tedaj v navadi. Poleg so bile priprave, s katerimi so delali sir, maslo, pekli kruh in pecivo, in stara posoda za kuhanje. Iz vsega razstavljenega veje preprosta kmečka modrost in bogastvo, ko so s skromnim in pridnim delom ustvarjali in tako zapustili neizbrisne sledove današnjemu rodu.

Z velikim veseljem in zanimanjem bi si vse to ogledovali naši starši, ker so se s tem načinom življenja sami nekoč srečevali in spoprijemali.

Telesno smo se podprli kar v bližnji kmečki gostilni, kjer gostu ponudijo svoje specialitete.

Čas nas je preganjal, saj smo imeli določeno uro za mašo. Po kratki vožnji smo dospeli do romarske cerkve v Steilnhausnu. V cerkvi je bilo kar precej romarjev in drugih obiskovalcev. Tudi pri naši maši se je zbralo precej tujih gostov. Opravili smo mašo in majniško pobožnost. Po njej pa smo si ogledali mogočno cerkev. Občudovanja vredne so freske in bogate štukature, ki se vse blestijo v novi preobleki. Cerkev je bila pred kratkim obnovljena

znotraj in zunaj. Za spomin pa še posnetek pred veličastno cerkvijo.

Vožnjo smo nadaljevali po lepi dolini, posejani z mnogimi baročnimi cerkvami. Kaj vse zmore človek, če ga preveča vera! Neprecenljivo kulturno bogastvo, ki so ga zapustili naši predniki, je vredno vsega občudovanja in spoštovanja!

Za slovo smo se ustavili še v Kressbronu in potešili žejo, nekateri pa tudi lakoto, saj se je dan že nagibal v zaton.

Ogled tega dne nam je vzbudil spoštovanje do ljudi in dela, ki so ga z velikimi žrtvami opravili. Z rokami so „ustvarjali“ zgodovino in zapustili neprecenljive vrednote do današnjega dne. Končno smo se zavedli, da moramo te dobrine varovati in ohraniti poznejšim rodovom.

belgija

LIMBURG-LIÈGE

● V juniju smo v Eisdenu in Hoevezavelu imeli Materinski in očetovski dan. Kot običajno so naši najmlajši nastopili s pesmijo, plesom in deklamacijo. Pevci pa so nam zapeli nekaj narodnih. Prelepo vreme nam je omogočilo, da smo družabni del prireditve preživeli na vrtu ob zvokih harmonikarjev. Naše vrste se sicer redčijo, vendar živimo. Hvala vsem, ki sodelujete!

Pok. Antonija Hvala, por. Kogoj, iz Couillet.

● Srečanje z nuncijem. Ob obisku papeškega nuncija v Bruslju msgr. Morettija v italijanski cerkvi v Hoevezu so bili navzoči tudi Slovenci. Pri maši je Slomškov zbor poleg Italijanov in Portugalcev zapel dve pesmi. Ob njihovem petju se je italijanski ambasadur začuden obrnil proti koru s tihim vprašanjem: „Odkod ti ubrani večglasni zvoki?“ G. nuncij msgr. Moretti nas je toplo presenetil z lepim nagovorom v slovenščini. G. nunciju smo hvaležni za pozornost. Slomškov zbor pa je s

Pok. Justina Gorjan, vd. Hriberšek, iz Braine-Le-Comte.

svojim kvalitetnim nastopom slovenskemu ugledu spet napravil veliko uslugo.

A zdi se, da naša gospoda v Bruslju vsega tega ne vidi.

V juniju je namreč neka gospa iz Berna bila za nekaj dni v Bruslju in je pri slovenskem predstavništvu povprašala po Slovenski katoliški misiji. Odgovor je bil: „Slov. kat. misija nam je nepoznana“ ... Zanimivo, a ne novo! To je že 45 let stara pesem. Smo približno tam, kot smo bili. Približno! Za nas se ne ve, o nas se molči. Vse, kar diši po krščanstvu, jim je trn v peti. Zakaj? Človek mora imeti že precej sive materije pod svojim skalpom, da bo razumel, da naš *izhod* iz komunizma še daleč *ni* opravljeno delo. „Poglaviti del javnega življenja se odvija v ustanovah civilne družbe. Tu pa še vedno vlada stara in nova partijska elita, predvsem pa ljudje, ki so zaradi pogodb, ki so jih bili sklepali s to elito, moralno prizadeti. Najvažnejša področja so pod njihovim vplivom: šola, kultura, velik del znanosti, državna uprava, finančne ustanove in tudi velik del predstavništev. Smo torej sredi delujočega neokomunističnega aparata,“ ugotavlja Just Stanovnik. Veseli bomo, če bomo mogli ugotoviti, da ta sodbaz Bruselj ne velja.

● V majniku se je Slomšek udeležil srečanja slovenskih pevskih zborov iz zapadne Evrope v Stuttgartu. Lepo je zapel v mešani in moški sestavi, bil deležen bratskega gostoljubja in srečal veliko ljudi, ki dobro v srcu mislijo. Iskrena hvala vsem, ki so za to srečanje veliko žrtvovali!

● Višarsko srečanje treh Slovenij. Prvo nedeljo v avgustu je bilo IV. Višarsko srečanje, ki ga prireja Svet krščanskih izseljencev v Evropi. Prireditelji so se morali letos ubadati s posebnimi težavami. Do zadnjega niso vedeli, kako bo z delovanjem višarske žičnice, ki je baje v stečaju. Iz ozira do starejših ljudi so se morali odločiti, da se bo srečanje odigralo v župni dvorani v Žabnicah. Zbralo se je lepo število ljudi, največ iz Slovenije. Predsednik SKD g. Lojze Peterlè in prof. Pirjevec sta predavala o problematiki sodobne družbe in o slovenski poti v leto 2000. Goste je pozdravil dr. Zorn iz Pariza,

moderator pa je bil g. Casar iz Stuttgarta. Službo božjo je ob somaševanju slovenskih duhovnikov iz Nemčije, Avstrije, Švedske, Belgije, Avstralije, Gorice, Kopra in Ljubljane vodil koprski škof msgr. Metod Pirih. Iskrena hvala g. škofu za prijazno bližino ljudem iz treh Slovenij! Po maši smo se spet zbrali v dvorani, kjer smo se ob čaši vina in prigrizku medsebojno spoznavali, izmenjavali misli in veselo zapeli.

Kot je nekoč Lambert Ehrlich na Višarjah zbiral študente in jih opozarjal na bistrovidno in stvariteljsko odgovornost za slovensko prihodnost, tako naj višarska srečanja sooblikujejo našo osebnost, da bomo dozoreli za nadvse pomembno *poslanstvo* v odločilnih trenutkih naše zgodovine.

VABIMO NA

XXXIII. Slovenski dan

ki bo v soboto
pred 2. nedeljo v oktobru
v Kulturnem Centru
v Eisdenu

To bo prvi Slovenski dan
po razglasitvi
suverene slovenske države.

Pridite!

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

● V soboto, 21. marca, je izs. duhovnik *krstil* v župni cerkvi St. Pierre, Wanfercée-Baulet, malo Melody, drugo hčerko v družini Torfs-Ragolič. Rodila se je 29. 12. 1991 v Montignies-sur-Sambre.

● V mesecu aprilu nas je *zapustila* ga. Antonija Hvala, por. Kogoj, iz Couillet; umrla je 11. aprila. Dočakala je 80 let, saj se je rodila 16. 1. 1912 v Grgarju, Slovenija.

V Châtelineau je na vel. četrtek umrla ga. Vida Bah, por. Gobec; rodila se je 16. 3. 1921 v Celju, Slovenija.

Isti dan je v Braine-Le-Comte umrla ga. Justina Gorjan, vd. Hriberšek, mati slovenskega duhovnika g. Emila, ki je imel to srečo, da mu je mati gospodinjala 25 let! Pogreb smo imeli v torek, 21. aprila, in več rojakov in rojakinj iz Charleroi se je udeležilo sv. ma-

še zadušnice. Pok. Justina se je rodila 16. 4. 1918 v Brestanici, Slovenija.

Vse, ki so šli v večnost, priporočajmo Bogu; žalujočim sorodnikom izrekamo naše krščansko sožalje!

● Med slovensko mašo v Bruslju 3. maja je izs. duhovnik *krstil* drugega otroka v družini Mahieu-Prah iz Bruslja, hčerkico Loriane, ki se je rodila 27. 1. 1991 v mestu Aachen, Nemčija.

● V soboto, 23. maja, sta se *poročila* v župni cerkvi St. Martin v Thulin g. Jimmy Burnick in gdč. Magali Noël. Takoj po poroki je izs. duhovnik *krstil* še malo hčerkico prvorojenko, po imenu Clara, ki se je rodila 25. 10. 1991 v kraju Baudour.

● Lep življenjski jubilej — 80-letnico življenja — je praznoval g. Janez Mlakar iz Elouges, v nedeljo, 5. julija, v krogu svoje družine. Jubilant se je rodil 2. julija 1912 v Podlanišču pri Cerknem, Slovenija. Rojaki iz Borinage ga dobro poznajo in mu želijo še veliko zdravja in zadovoljstva ter še mnogo let življenja. Bog Vas živi!

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Terezije poleg Slovenskega doma v Chatillonu.

Obisk slovenskega škofa, birma in prvo obhajilo

V nedeljo, 17. maja, je bil v Slovenskem domu pravi praznik, saj se le na velike slovesnosti zbere pri sv. maši toliko ljudi. Našo skupnost je obiskal mariborski pomožni škof dr. Jožef Smej, da bi nekaterim mladim podelil prvo sveto obhajilo (Gabrijel in Robert Janež ter Katarina Šimc), drugim pa zakrament sv. birmе (Aleksander Škrlič, Marie Noelle Kazalac, Katarina Sutlič, Maksimilijan Valant, Gregor Vidmar, Sebastijan in Joseph Janež; Patricija Valant je bila birmana 17. 7. v Mariboru). Že pred deseto uro zjutraj je bilo okrog Slovenskega doma vse živo. Čudovito, prav poletno sonce je obetalo nadvse lep dan. Cerkvica sv. Terezije

Birmanci in prvoobhajanci s škofom Smejem v Parizu.

je bila skoro premajhna za vse, ki so se zbrali, da bi se Bogu zahvalili za praznični dan in izprosili milosti za naše prvoobhajance in birmance. G. prel. Nace Čretnik je g. škofu izrekel dobrodošlico, v imenu birmancev ga je pozdravil Gregor Vidmar, izmed prvoobhajancev pa mu je Kari Šimc poklonila šopek cvetja. Birmanci so ob instrumentalni spremljavi zapeli še pesem Pridi, pridi Sveti Duh. G. škof je nato pozdravil vsakega slavljence in se še posebno ustavil ob birmancih, ki so željo po sprejemu svete birmе utemeljili z napisanimi prošnjami. Te zapise je g. Čretnik tudi delno prebral: iz njih je bilo čutiti živo pripravljenost in globoke misli mladih birmancev. Škofov nagovor pa je bil za vse prisotne prava dušna hrana. S preprosto, do srca segajočo besedo je g. škof govoril o darovih Sv. Duha; njegove besede so dobile potrdilo že v njegovi karizma-

tični osebnosti. Obred sv. maše je potekal ob živem sodelovanju vseh prisotnih. Slovenska pesem pa je tako doživeto odmevala pod cerkvenim obokom, da je g. škof ob koncu dejal, da še doma ni doživel tako lepega ljudskega petja. Pred koncem svete maše se je predsednik župnijskega sveta g. Ciril Valant zahvalil za toplino in posluš, ki ju je g. škof izkazal slovenski skupnosti v Parizu. Poudaril je, da se naše občestvo pridružuje besedam in željam g. prelata, da bi slovenska Cerkve ne pozabila na pastoralne probleme naše župnije.

„Milosti polna, spomni se“ je geslo, ki si ga je dr. Smej izbral za svojo škofovsko službo, prav tako se je s prošnjo k nebeški Materi, z mogočno Marijo, skozi življenje, iztekla slovesnost v cerkvi.

V dvorani Slovenskega doma je najprej predsednik Društva Slovencev pozdravil g. škofa in jasno nakazal želje in razočaranja naših izseljencev, ki so z vsemi močmi pripomogli k osamosvojitvi Slovenije. G. škof se je nato zapletel v prisrčen pogovor z vsemi, ki so ga želeli pozdraviti. Toplo vzdusje je napolnjevalo srca prisotnih, čutili smo se res kot ena sama velika družina. Na dnu srca pa je ostal kanček grenkobe: zakaj ni vsako nedeljo v naši cerkvi tako živo? Ali slovenski kristjani v Parizu dovolj sodelujemo s svojim pastoralnim središčem? Vsak naj si ob spominu na prelepo nedeljsko doživetje nekoliko izpraša vest in podvoji svojo odgovornost, da bo vsaka nedelja v naši skupnosti praznik.

VKZ

Paskal Štepec in Angélique Primc na poročni dan (Aulnay).

Srebrna maša, zaključek šole, slovo od sestre Cirile

V nedeljo 21. junija smo združili kar tri slavlja:

Pri maši smo praznovali 25-letnico mašništva g. Silva Česnika. Rojen je bil 1941 v Lokavcu kot 12. otrok v družini, ki je štela 13 otrok. Posvečen je bil v Kopru 2. 7. 1947. Novembra 1968 je odšel za misijonarja na Madagaskar, od koder se je v avgustu 1975 zaradi bolezni vrnil v Francijo, kjer sedaj uspešno deluje v ustanovi Aide à l'Eglise en détresse. Srebrnomašnika sta ob oltarju spremljala prelat Čretnik in g. Vinko Žakelj iz Belgije, ki se je pridružil našemu slavlju.

Za zaključek šolskega leta so otroci pripravili vsebinsko bogato šolsko prireditev s posrečeno igrico Igrajmo se poklice, s pevkami in glasbenimi točkami ter recitacijami. V imenu staršev se je vsem sodelujočim zahvalil g. Janez Ložar. Vsi smo bili prijetno presenečeni nad navdušenjem in zavzetostjo, s katero so otroci pripravili svojo prireditev. Nujno je, da bi se vsi zavedali, kot je poudaril prelat Čretnik, da gre pri šoli in verouku za naše versko in narodno poslanstvo, za našo versko in narodno prihodnost, za prihodnost naše fare.

Samo po sebi je razumljivo, da smo se tembolj pristrčno zahvalili sestri Ciri-li, ki je dolga leta, da ne rečem deset-letja, z ljubeznijo in zvestobo pomagala pri našem farnem delu, ki ga bo od-slej spremljala predvsem z molitvijo in

Irena Šturm in Christophe Savidan praznujeta s svojimi starši poročni dan (Chanteloup-les-Vignes).

žrtvami, ko odhaja v Lorgue v Provenci.

Na koncu nam je g. Vinko Žakelj govoril o Svetih Višarjah in predstavil svojo knjigo o tej slovenski božji poti, kjer je stična točka med Slovani, Germani in Latinci.

Domače, prijateljsko razpoloženje je v prijetnem vzdušju potegnilo naše slavlje do noči.

Z veroukom in s slovensko šolo bomo nadaljevali v nedeljo, 13. septembra, ob pol treh popoldne.

Dva slovenska novomašnika med nami

V nedeljo, 19. julija, smo imeli v svoji sredi dva slovenska novomašnika, Jožeta Čuka iz Dolnjega Logatca in Andreja Sajeta iz Mirne Peči. Čeprav je že dosti ljudi odšlo na počitnice, smo vendar kar lepo napolnili cerkev, kjer smo dobili novomašniški blagoslov.

Namesto novomašniške pridige nam je Andrej povedal, kako je prišel do mašniškega poklica, Jože pa je govoril o tem, kaj prinaša slovenski duhovnik slovenskemu človeku v našem času. Skromna „primicija“ po maši je zaključila praznik, ki naj bi ostal kot klic in izziv našim družinam in našim mladim.

— — —
24. 7. se je po težki bolezni preselil na drugi življenjski breg Anton Bratanič, doma iz Brežic, star 59 let. Pogrebni obredi so bili 29. 7. v cerkvi sv. Jožefa, Paris 11, opravila sta jih prelat Čretnik in krajevni francoski župnik. Ženi Barbari, hčerki Liljani in sinu Angelu naše iskreno sožalje.

AULNAY-SOUS-BOIS (Seine-St. Denis)

27. junija sta v Aulnay-sous-Bois, v cerkvi St. Pierre-de-Nonneville, v zakramentu zakona združila svoji življenjski poti Paskal Štepec in Angélique Primc, ki jima želimo vso srečo in božjega blagoslova.

CHANTELOUP-LES-VIGNES (Yvelines)

V soboto, 11. julija, sta v cerkvi v Chanteloup potrdila svojo ljubezen Irena Šturm in Christophe Savidan ter

obenem prinesla h krstu svojo hčerko Sabrino. Mladi družini, ki živi sedaj v bližini Chambéryja, želimo same lepe in sončne dneve, ki naj bodo prežarjeni z ljubeznijo in zvestobo do Kristusa in Cerkve.

DAMMARIE-LES-LYS (Seine-et-Marne)

Iz prejšnjih mesecev moramo še sporočiti, da je 12. 4. po dolgi zahrbtni bolezni umrla Anica Turk, roj. Kenc, doma iz Trbinc, Mirna na Dolenjskem. V komaj v 41. letu je moralo kloniti tako mlado življenje. Zapušča štiri nepreskrbljene otroke: Anita, Toni, Michel, Nathalie, moža Vladislava in mamo Terezijo, s katerimi delimo njihovo žalost in krščansko upanje v vstajenja.

LOIRET

Jesensko srečanje bomo imeli v nedeljo, 4. oktobra, z mašo ob pol desetih dopoldne v Chilleurs-aux-Bois.

Bogu otroci, domovini sinovi, nikomur hlapci!

Bogu otroci smo postali s krstom. Ali smo mu ostali zvesti ali ne, ve vsak zase.

Domovini sinovi nismo izbrali kraja rojstva, domovine. Ali smo ji ostali sinovi, ali smo se sploh kdaj vprašali, kaj to pomeni?

Za nas, izven domovine živeče, je vprašanje drugače pomembno!

Kako, kdo se počutimo? Ali nismo z vsemi silami pomagali našim otrokom, da se ne bi počutili sinovi domovine, iz katere smo odšli iz različnih razlogov, in smo se trudili, da bi se utopili v narod in kulturo, kjer živimo?

Naši otroci to čutijo, se sprašujejo: kdo smo, kdo so?

Spomin skuša izbrisati, kar je bilo boleče, trpeče: oprijemlje pa se vsakega nasmeha, dobre besede ali občutka razumevanja.

Nikomur hlapci! O Sloveniji se govori kot o svobodni, samostojni, neodvisni... Ali v to res verjamemo? Kako pa naj bo samostojna, neodvisna, svobodna?

Prebivalci niso ne svobodni ne samostojni niti ne neodvisni!

Ali ne bi bilo laže, če bi spoznali in priznali, da smo vsi odvisni, samostojni, da smo vsi hlapci samega sebe?

Kdo je napravil iz nas Boga otroke?

Kdo je skušal ohraniti domovini sinove?

Kdo nas je podpiral v boju proti hlapčestvu, nezaupanju, samopodceňevanju, da ne rečem sramu samega sebe?

To je gotovo za nas dušni pastir.

Minka

NORD in PAS-DE-CALAIS

Z novim šolskim letom se začena tudi novo veroučno leto. V sredo, 9. septembra, ob 11. uri bomo začeli s klicanjem Sv. Duha.

● 16. maja nas je obiskal dr. Jožef Smej, pomožni mariborski škof, ki je podelil zakrament sv. birme 44 odraslim in otrokom. Srečanje z g. škofom je bilo pristrčno. Zares škoda, da se ni mudil dalj časa med nami. Pristrčna zahvala, da nas je njegov obisk potrdil v veri in zvestobi. Slovesnost je potekala v slovenskem in francoskem jeziku, za kar so bili birmanci zelo hvaležni.

● Romanje na Loreto 15. avgusta nas je zbralo v Marijinem svetišču, kjer smo se hkrati z drugimi Slovenci v domovini in po svetu posvetili Brezmadežnemu Srcu Marijinemu.

● S krstno vodo so bili oblitni in tako postali božji otroci: Emanuel Switala, Kerin Samois, Matevž Fouquet, Ludvine Fouquet, Sara Renier, Dominik Thirmon, Armand Thirmon, Fabian Ansart, Priscillija Doupont in Sabastian Dupont. Naj jih spremlja božja milost in božje varstvo!

● Zakrament sv. zakona so si dali Erik Wosiak in Violeta Talaga, Frank Fortin in Korina Strzyzawski, Erik Zawada in Valerija Durand, Bruno Dehafreingue in Ana Marija Hanry, Kristijan Dubois in Frančiška Marecaux, Štefan Daniel Thirmon in Izabela Lebbe, Erik Mustar in Sandy Angela Robidet. Vsem veliko božjega blagoslova in naše pristrčne čestitke!

● V boljše domovino so se preselili:

V Bruay-en-Artois je 10. aprila po

Pokojna Ana Marija Kolenc.

dolgi in hudi bolezni odšla Ana Marija Kolenc v svojem 41. letu življenja. Tako rada bi še živela ob svoji dragi materi, sestri in bratoma. Kot tajnica pri odvjetniku je uživala vse zaupanje, saj je bila skrajno vestna in poštena. Številni rojaki in domačini so napolnili cerkev sv. Martina in so se poslovili s pogrebno slovesnostjo 13. aprila. Naj se spočije v Gospodu!

12. junija je v bolnišnici Henin Beaumont odšel po plačilo Jožef Masnek v svojem 76. letu. V Marijinem mesecu je še poromal v Lurd, kjer se je pripravil za pot v večnost. Pogrebno slovo smo opravili v slovenski kapeli Matere Izseljencev 15. junija. Naj se spočije od svojega truda!

Tako kot sta želela, je Gospod uslišal njuno prošnjo: skoro istočasno sta prestopila prag večnosti zakonca Stefanski. G. Jožef Stefanski nas je na svojem domu nenadoma zapustil 18. junija v svojem 77. letu, na dan njegovega pogreba, 22. junija, pa je v Gospodu zaspala njegova soproga Hildegarda Stefanski, roj. Urek. Pokopana je bila 24. junija kot njen soprog v cerkvi sv. Barbare v Méricourt-s-Lens. G. Jožef je kot vesten delavec v montaži in najboljši sin svoji materi, ki nas je zapustila čez stoletna; kot trgovka je mnogim v stiski pomagala. Naj jima bo Bog bogat plačnik!

Zelo nas je pretresla novica o tragični smrti ge. Edit Szymanowski, roj. Kurent, in njenega petletnega sina Ni-

kolaja. V soboto, 25. julija, sta odšla z očetom in soprogom na oddih. Pri kraju Lodève je v jutru 26. julija prišlo do nesreče, v kateri sta bila Edit in Nikolaj na mestu mrtva, soprog pa težko poškodovan; s helikopterjem so ga prepeljali v bolnišnico. Nesreča je prizadela vse prebivalce mesta Eleu dit Leauwette, kjer smo se od njiju poslovili v cerkvi sv. Petra 31. julija. Težko prizadeti družini naše krščansko sožalje!

Vsem našim umrlim večni pokoj v Gospodu!

EPERNAY

G. Dejak vsem obiskovalcem slovenske maše sporoča, da bo prišel maševati v malo kapelico blizu cerkve Notre Dame (župnišče) 20. septembra ob 16.30. Vljudno vabljeni od blizu in daleč — dopoldne volit, popoldne pa k maši. Ta nedelja je tudi zadnja, ko ure še ne bomo spremenili nazaj na sončno.

nemčija

STUTTGART-okolica

Šopek za 90 mamic

V nedeljo, 1. maja, smo v Stuttgartu praznovali materinski dan. To je bil praznik veselja, hvaležnosti in čestitk 90 zbranim materam. Pri maši so otroci v prošnjah prosili Boga, da bi imeli svojo mamo radi, ji bili poslušni in ji radi pomagali. Pod vodstvom sestre Mateje so skupaj z mladinci zapeli tudi pesem Vse najlepše cvetke.

Sporod v dvorani je obsegal pozdrav slavljenkam, deklamacije, petje in godbo. Vsak oddelek sobotne šole je prispeval svojo točko. Najmanjši so nastopili z deklamacijo Danes res je veselo doma. Oddelek gospoda Casarja je deklamiral več Slomškovih pesmi. Tretji oddelek pa je nastopil s Prešernovo Zdravljico. Potem je sledilo petje in godba. Rudolfovi fantje iz Esslingena so zapeli in zaigrali Je bela cesta uglajena, sestri Petra in Barbara Košar sta presenetili navzoče s pesmima Mamica, tvoj srček je največ, kar svet ima

in Vsako leto, ko praznuješ; sestre Bianka in Tanja Lamovšek sta razveselili matere s pesmijo Lenčke Kuper Šopek za mamico; Simon Vugrinec in Danijel Gral sta nastopila ob spremljavi harmonik s pesmijo Najlepši čas je res pomlad, ki jo je napisal in uglasbil Dominik Zupančič. Brata Franci in Andrej Arh sta se skazala z melodijama Mama, hvala ti za vse in Zapleši ta valček. Sledila je Slakova melodija Tri planike, ki so jo zaigrali vsi navzoči muzikanti na harmonike, orgle, flavte, citre in kitaro kakor tudi na trobento. Ob koncu sporeda je bila vsa mladina na odru za pesem Pojte drobne ptičice. — To pot je bilo na vrsti tudi instrumentalno in vokalno tekmovanje mladinskih duetov in solo-nastopov. Ocenjevalke so bile matere same. Prvo mesto sta dosegli sestre Petra in Barbara Košar, ki sta za nagrado prejeli knjigo Gradovi na Slovenskem. Drugo mesto je zavzel Franci Arh, ki je dobil knjigo Bled. Danijel Gral je s svojo harmoniko dobil tretjo nagrado Podravljen Slovenija.

Revija pevskih zborov

V soboto, 30. maja, je pevski zbor Domači zvon iz Stuttgarta organiziral v Kulturnem centru Esslingen/Zell revijo pevskih zborov iz Zahodne Evrope. To je bila 5. revija po vrsti. Veliko skrbi in potov so morali vložiti v pripravo tega srečanja, kar pa je rodilo bogate sado-ve. Poleg Domačega zvona iz Stuttgarta, ki ga vodi že desetletje organist Damjan Jejčič, so se udeležili revije še naslednji zbori: iz Essena moški zbor društva Bled, ki ga vodi gospa Danica Ban; iz Berlina mešani sekstet Franja Pumeisterja; moški in mešani pevski zbor društva Slomšek iz Eisdena v Belgiji pod vodstvom Vilija Roglja; moški, ženski in mešani pevski zbor društva Zvon iz Heerlena v Holandiji, ki jih vodi J. Meijs. V celoti je torej nastopilo 8 zborov. Namen revije ni bil tekmovanje za prvo mesto, pač pa prijateljsko srečanje slovenskih izseljencev, ki jih združi ljubezen do slovenskega zborovskega petja.

Pokroviteljstvo 5. revije pevskih zborov iz Zahodne Evrope je prevzel dnevnik Slovenec in na prireditev poslal direktorja, gospoda Pavla Bratina. Navzoče je pozdravil tudi v imenu Krščanskih demokratov in med drugim dejal: „Predsednik SKD Lojze Peterle in vod-

stvo stranke vam ob prazniku slovenske pesmi iskreno čestita za uspehe, ki jih kot ambasadorji slovenske kulture žanžete po Evropi, zlasti pa se vam zahvalujeta za trud, ki ga vlagate v našo skupno stvar: v ohranjanje slovenskih ognjišč na tujem.“ Z ozirom na pokroviteljstvo 5. revije s strani dnevnika Slovenec pa je dejal: „Seveda sem ponosen, da se ta praznik slovenske zdomske kulture odvija v znamenju mladega dnevnika, ki je, kakor najbrž veste, začel izhajati pred slabim letom, na samo vigilijo razglasitve slovenske samostojnosti, in se je do danes razvil v pomembnega glasnika slovenske politične, kulturne in duhovne drugačnosti . . . “ Za svoj nagovor je gospod Bratina žel močan aplavz vse dvorane.

S strani slovenske župnije smo slišali k srečanju naslednje misli: „Pesem je utrip človekove duše v njenih tako različnih življenjskih odtenkih, ko se človek veseli in žaluje, ko išče in upa, ko pričakuje in se poslavlja, ko slavi in izpoveduje svojo kulturo in vero. Pesem je izraz izoblikovane kulture posameznika in naroda. V samospěvu in v zboru, z alti in soprani, baritoni in basi človek izpoveduje to, kar njegov duh prej izrazi v besedi, verzu in stavku. Tako tok življenja poglobi in popestri ter pripomore, da postanejo monotone življenjske barve mavrično osvetljene in s tem tudi privlačnejše.“

Ko je za zaključek dvournega sporeda zapelo vseh 110 pevcev Premrlovo Slovansko pesem (mešani zbori), Vodopivčevo Najvišji vsemogočni Bog (moški zbori), narodno Večernica (moški zbori) in Hladnikovo Marija, skoz' življenje (mešani zbori), je dvorana prekipela v navdušenju in okrog 400 navzočih poslušalcev ni moglo prenehati ploskati v veliko zadoščenje prirediteljev.

Slovenski kresni večer

Ob prvi obletnici oklica neodvisne slovenske države smo 28. junija v Esslingenu praznovali Slovenski kresni večer ob sodelovanju slovenske župnije, Kulturnega društva Slovenija Stuttgart, moškega pevskega zbora Domači zvon in društva Slovenski muzikantje iz Sindelfingena. Po maši z zahvalno mislijo Stvarniku za dosego neodvisnosti naše domovine in prošnjami za take politike, gospodarstvenike in kul-

turnike, ki bodo nesebično skrbeli za blagor Slovenije, smo nadaljevali slavlje v dvorani pri cerkvi sv. Elizabete. Na sporedu je bil pozdrav, recitacije, predavanje z diskusijo in vesela družba.

Na kresni večer smo povabili župana mesta Kranj, gospoda inž. Vitomira Grosa, ki se je z veseljem odzval in prispeval v Esslingen s svojim tajnikom, gospodom Grimsom. Blizu 300 navzočih rojakov je pozdravil gospod Anton Casar, ki je poleg župana Grosa posebej omenil še predsednika KD Slovenija Stuttgart gospoda Karla Cepļa, voditelja Domačega zvona gospoda Damjana Jejčiča, in predsednika društva Slovenskih muzikantov iz Sindelfingena gospoda Mirka Jelena. Moderacijo večera je prevzel gospod Anton Strojjan, ki je takole napovedal prvo točko sporeda: „Slovenska himna nas povezuje k poslanstvu miru in zvestobe. Po tej himni bo med nami pesnik Francè Prešeren, pisec Zdravljice. Njegova srčna želja po svobodi vsakega naroda se je za naš narod uresničila pred letom dni.“

Nato je Domači zvon himno zapel. Sledile so recitacije rodoljubnih misli Simona Jenka (Slovenska zgodovina, Rešenja dan, Naše gore), Simona Gregorčiča (Soči, Naš narodni dom), Gradnika (Knežji kamen) ter misli Tine- ta Debeljaka (Črna maša).

Osrednja točka sporeda je bilo seveda predavanje župana Grosa o najnovjšem razvoju v slovenski državi in o stanju pod Triglavom danes. Po njegovem predavanju ni hotelo biti konca vprašanj s strani poslušalcev, na katera je skušal predavatelj stvarno odgovorjati.

Slovenski muzikantje iz Sindelfingena so prinesli v dvorano vesele melodije in večer smo nadaljevali s skupnim petjem in rajanjem. Med pavzo je sledilo presenečenje za najstarejšega in najmlajšega udeleženca. Prejela sta torto s zemljevidom v slovenskih barvah, ki jo je umetniško pripravila gospa Amalija Casar. Druge zavzete rojakinje so ponudile gostom doma pečeno pecivo in čisti dobiček naklonile Slovenskemu središču na Višarjah in na Sveti gori.

Omenjeni Slovenski kresni večer v Esslingenu bo prešel v zgodovino slovenskih izseljencev na Württember-

*Slovenski prvoobhajanci v Stuttgartu
14. 6. 1992 s svojimi starši.*

*Zaključna pesem na materinskem
dnevu v Stuttgartu 10. maja letos „Po-
te, drobne ptičice“.*

škem, vsem udeležencem pa bo ostal v nepozabnem spominu.

Večer slovenskega foruma

V nedeljo, 17. maja, je po maši v Stuttgartu predaval o pojmu demokracije gospod inž. Feliks Tavčar. Beseda je nastala v stari Grčiji in pomeni volja ali moč naroda. Predavatelj je poudaril potrebo po demokratičnih vladavinah danes. Predavanju je sledila pestra diskusija.

OBERHAUSEN

Čas dopustov in počitnic mineva in spet se zbiramo. Vsako nedeljo nas je nekaj več pri slovenski maši. Pripovedujemo si doživetja in vtise iz domovine. Vse nas zanima: politika, gospodarjenje v novi državi, predvsem je vsakomur na očeh vzdušje, ki ga po spremenjenih razmerah ustvarjajo ljudje doma. Toliko nasprotujočih sil je, da se marsikdo ne znajde. Da bi le prišlo do novih volitev v predvidenem času, menijo vsi po vrsti. To bi najbrž prineslo ustaljeno moč državnega zbora in trdnjšo oblast. Večina si želi, da bi demokratizacija odločneje zajela vse plasti življenja.

To so pobožne želje in nekaj vtisov iz pogovorov med nami. Sicer pa bi se radi še enkrat spomnili na teh straneh lepega binkoštnega srečanja, pri katerem smo obhajali tudi slovesnost svete birme. 33 mladih ljudi je prejelo zakrament krščanske zrelosti. Vedeli so, da

sprejemajo odgovornost za svoje življenje pred Bogom vse bolj sami. Oziirati se hočejo v svojem življenju pozorno na Boga in njegovo besedo. Poslušni želijo biti Sv. Duhu, ki slehernemu govori po Cerkvi in v srcu. Beograjski nadškof dr. Franc Perko je poslušal njih obljube in jim nato podelil zakrament — dar Svetega Duha.

Mašno bogoslužje je spremljala prava množica nad 500 ljudi. V dvorani se nas je nabralo kasneje še kakšnih 100 več, tako da je bil prostor premajhen. Marsikdo se je dobronamerno tolažil, da gre ponižnih ovčkov veliko v hlev. S to dobro voljo in potrpežljivostjo se je res našlo mesto vsem.

Na praznik sv. Rešnjega telesa so bile tod po vseh krajih procesije. Sodelovali smo organizirano v Essnu in Kölnu, marsikateri posamezniki pa najbrž po mnogih domačih župnijah. V juliju pred nastopom počitnic je bilo povsod opaziti prav zanimivo visoko udeležbo pri slovenskih mašah. Tako so bila zares lepa srečanja v Castropu in Eschweilerju. Brž, ko je bil tu čas počitnic, pa se je hudo skrčilo število — posebej na podružnicah. Le v Essnu je bilo še vedno vsako nedeljo prek 40 ljudi.

Omeniti je treba na našem področju lepo uspel dobrodelni koncert za bosanske begunce, ki ga je organiziral v veliki dvorani operne hiše Alto Theater v Essnu g. Boris Pilato. Sam velik baletni umetnik in vzgojitelj, je pridobil vrsto uglednih pevcev, ki so nastopili zastonj. Ves dobiček, nad 15.000 DM, je bil namenjen Slovenski Karitas za pomoč ubogim ljudem, ki so morali bežati iz svojih domov. Poleg naše župnij-

ske nabirke v te namene so nekateri posamezniki med nami samoiniciativno naredili prav zares pohvalna dejanja. G. Potočnikova iz Mühlheima je nabavila in sešila 50 kompletov posteljnega perila, ki so ga bili pri Karitas izredno veseli. Zavzel se je v Rheinbergu tudi g. Skerbiš, ki je s pomočjo svoje družine in prijateljev pripravil že drugo pošiljko — 4 tone hrane in obleke za begunce v Sloveniji. Kmalu bodo hladnejši dnevi, marsikakšna pomoč bo še potrebna, zato se ne bomo izognili pomoči sočloveku v stiski.

Zahvala

Veliko Slovencev v župniji Oberhausen se bo še spomnilo, da so poleti leta 1991 izpolnjevali anketo o znanju in o rabi slovenščine. Podatke, ki sem jih z anketo zbrala, sem vključila v svojo diplomsko nalogo z naslovom *Govorno vedenje pri Slovencih v Nemčiji*. V njej sem opisala, kako, kdaj in v kolikšni meri govorijo Slovenci v tem delu Nemčije svoj materni jezik.

Vsem Slovencem, ki so izpolnili anketo ali kakorkoli drugače pomagali, se za pomoč pri raziskavi najlepše zahvaljujem, najtoplejša zahvala pa velja slovenskemu duhovniku g. Janezu Puclju, ki mi je pri zbiranju anket z veseljem pomagal.

Urška Krevs

BERLIN

Binkoštni dan

Obiskati Slovence v tujini, službeno

Mladina iz Berlina v Heidelbergu.

G. Mirko Žerjav z mladino v Berlinu.

ali zasebno, pomeni prinesiti del domovine. Zlasti obiski v zadnjih mesecih so nas obogatili, duhovno in narodnostno, utrdili v veri in nas povezali z matično domovino.

Na birmo, ki je bil naš osrednji dogodek v prvem delu leta, nas je pripravljala gospod Mirko Žerjav, salezijanec. Če ne bi doživel, ne bi mogel razumeti, s kakšno lahkoto je g. Žerjav govoril in duhovno bogatil 33 mladih, polnih življenja, ki so se pripravljali na zakrament sv. birmе. Njegovo sporočilo mladim je bilo: „Ni težko zapraviti svojega življenja v tem vелеmestu, ni težko vključiti se med narkomane, pijance, pohajkovalce . . . Da, težje je iz sebe narediti kristjana in človeka, ki se vesele življenja; človeka, ki se zna darovati.“

Gospod Žerjav je nagovoril še odrasle, starše birmancev in nazadnje še mladino. Posebnost tega zadnjega večera je bila v tem, da so mladi — 27 se jih je zbralo, nekateri so prišli 25 kilometrov daleč — po skoraj dveurnem poslušanju in pogovoru rekli, da se pogovor še lahko nadaljuje. Moram reči, da so besede g. Žerjava padale na plodno zemljo. Ljudje so jih sprejemali; upam, da bomo deležni tudi sadov dela, ki ga je opravil župnik z Rudnika pri Ljubljani in veliki poznavalec rokohitrške umetnosti.

Praznik Gospodovega vnebohoda in srečanje s koprskim škofom, gospodom Metodom Pirihiom, narodnim ravnateljem za Slovence po svetu, pa je bil za nas vse zares praznik. Naši naj-

starejši zdomci so rekli, da toliko ljudi pri slovenski maši še ni bilo, odkar se Slovenci zbirajo v tem milijonskem mestu.

Pred samo mašo je birmanka Jožica Bačovnik pozdravila g. škofa z besedami: „Tudi jaz vas v imenu birmancev vse pozdravljam, posebej še Vas, gospod škof. Bodite in ostanite naš prijatelj, četudi se ne bomo nikoli več videli ali srečali. Molite za nas, ne samo danes, temveč tudi takrat, ko boste hodili po lepi slovenski deželi ali kjerkoli po svetu.“

Ko sta mama in oče, Ema Gomboc in Franc Bertalanč, prinesla kruh in vino, sta rekla: „Prinašam kruh, v katerem je zajeto vse naše delo, vse veselje in žalost, vsi kilometri na delovno mesto, v Slovenijo in nazaj. Danes pa posebej, mi, starši birmancev, darujemo ta kruh za naša mlada življenja, za naše otroke.“

Sledile so besede za vino: „Prinašam vino, v katerem je izražena žrtev vsake jagode na grozdu. Naj bo to vino danes simbol naših žrtev in veselja, ki ga doživljamo z našimi otroki.“

V zahvali pa je birmanka Romana Guzaj dejala:

*Slovenskih gorà smo rastline,
slovanskega kruha drobtine.
Preko dolin in poljan smo
meglice —
slovenskih vodà solzice.*

*Tako tudi starši, ki jih zelo
ljubimo,
da bomo dobri ljudje, obljubimo.
Se gospodu Martinu za ves trud
zahvaljujemo,
da ga imamo radi — sporočamo.*

*Ker iz Vipave primorska sapica
je zašepetala,
da Škofijska gimnazija že leto dni
bo delovala,
poklanjamo gospodu škofu Pirihiu
skromno darilo,
naj bi z božjo voljo pomagalo
in učenje popestrilo.*

Če na koncu povežem vse v celoto, vse, ki so obogatili binokostni dan v slovenski župniji v Berlinu, potem ne morem mimo mešanega zbora in oktet, ki ga vodi gospod Franc Pukmeister, saj sta na poseben način prispevala k lepoti bogoslužja v cerkvi.

Gospod škof Metod Pirihi je, skupaj z gospodom Milharčičem in gospodom Gajškom iz Ingolstadta, v Berlinu obiskal še gospo Barbaro John, pri senatu odgovorno za tujce, in berlinskega kardinala Sterzinskega. Na obeh straneh je tekla beseda o sedanjem ekonomskem, političnem in verskem življenju Slovenije. Pri Johnovi je bil večji poudarek na političnem in ekonomskem življenju, pri kardinalu pa o verskem življenju Slovenije. Škof Pirihi je pri obeh izrekel zahvalo za vse, kar senat in berlinska škofija naredita za Slovence v Berlinu.

Pred odhodom iz Berlina pa je gospod škof še obiskal društvo Slovenija, kjer je čestital društvu za opravljeno delo v 10-letnem delovanju.

Želim, da bi se zares uresničevale besede g. Žerjava, ki jih je izrekel po vsakem srečanju: „Vem in prepričan sem, da boste molili, vem, da boste

prejemali zakramente, vem, da boste prihajali k sv. maši . . . " Da, take besede so preroške, vendar niso neuresničljive.

MÜNCHEN

● Srečanje zakonskih parov (od 15. do 17. maja) je bilo spet v gostoljubnem samostanu sester dominikank v Pollingu pri Weilheimu. Zbralo se je lepo število družin z otroki. Srečanje je vodil p. mag. Balažic iz Martiancev v Prekmurju in zakonca Sečnik iz Ljubljane, ki sta pripeljala s seboj vseh svojih šest otrok. Bili smo vseh zelo veseli, posebno še njihovega ubranega petja pri maši. Predavanja s pogovori so bila zanimiva in po mnenju udeležencev zelo koristna. Vzporedno so potekala še posebna predavanja za mladince.

● Prvo obhajilo je bilo za našo faro največja slovesnost v letošnjem cerkvenem letu. Imeli smo štiri prvoobhajance. Malo, bo marsikdo sodil. A če upoštevamo, da že skoraj dvajset let naši ljudje skorajda ne smejo več prihajati na delo v Nemčijo in da je imela neka nemška mestna župnija letos prav tako samo štiri prvoobhajance, potem moramo biti z našim številom kar zadovoljni.

Obred je bil lep in prisrčen, pevski zbor je spet ubrano zapel. Posebno pa so nas navdušili naši mladinci in mladinke, ki so na lastno pobudo pri bogoslužju zapeli nekaj pesmi.

● Šolski izlet je bil letos na Königssee. Imeli smo čudovit dan. Z ladjo smo se zapeljali do sv. Bartolomeja, kjer smo imeli dosti prostora za igro in hojo. Igrivo vzdušje je zamolknilo, ko je Martino nenadoma močno začelo boleti v želodcu. Helikopter jo je moral zapeljati v berchtesgadensko bolnišnico, kjer so ugotovili močno zastrupitev s salmonelami. Hvala Bogu, da je Martini že naslednji dan odleglo, a dogodek je opozorilo vsem, ki si v poletni vročini privoščijo sladoled.

● Šolska maša z razdelitvijo spričeval je bila 6. julija. Kapelo so učenci s starši napolnili do zadnjega kottička. Naš mladinski zbor nas je spet presenetil z lepim petjem. Spričevala pa so bila različna, kakor se je kdo potrudil

Skupina
mladin iz
Münchna.

— nekatera lepša, druga pa malo manj.

WALDKREIBURG

● Nenadoma je umrl Gustl Arnuš. Zadel ga je srčna kap. V Nemčijo je prišel z bratom in sestrama in si zgradil lep dom. Po poklicu je bil avtomehaničnik. Aktivno se je udeleževal tudi v političnem življenju in bil izvoljen v mestni svet. Zapušča ženo in dva otroka. Vsem izrekamo naše globoko sožalje. Njegova priljubljenost je bila izpričana tudi na pogrebu, kjer se je zbralo tudi veliko število Nemcev.

nizozemska

Zvon se je konec majnika udeležil evropskega srečanja slovenskih pevskega zborov v Stuttgartu in lepo opravil svoje kulturno poslanstvo. Zvon dokazuje, da je med nami še vedno veliko smisla za vrednote, ki jih ni mogoče meriti z denarnimi enotami. Pogum!

Materinsko in očetovsko slavlje smo tudi letos imeli na pristavi ge. Deželak. Vreme je bilo čudovito. Po maši, pri kateri je sodeloval Zvon, so nastopili naši najmlajši s pesmijo in plesom. Oglasil se je še Zvon in njegovi ubrani zvoki so prijetno odmevali v praznično pomladansko naravo. Slavja so se udeležili tudi rojaki in prijatelji iz sosednjih holandskih mest. Požrtvovalni sodelavci in sodelavke so nam postregli z dobro pijačo in jedačo. V poznem po-

poldnevu smo se razhajali z željo, da bi doživeli še veliko tako prijetnih in koristnih slavic.

Na svidenje 1. nedeljo v septembru!

švedska

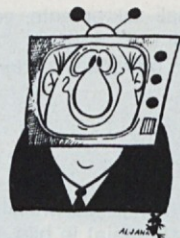
● Binkoštno srečanje v Vadstena. Vadstena ni znana le na Švedskem. Poznajo jo že tudi Slovenci drugod po svetu kot pojem za binkoštni shod rojakov, ki živijo na severu Evrope. Kar navadili smo se že, da za to priliko kljub razdaljam pridejo romarji tudi od doma ali iz drugih delov Evrope. Pred leti smo imeli tam za binkošti mladinski cerkveni zbor iz Logatca, nato avtobus članov slovenske župnije iz Berlina, za

(dalje na strani 34)

Pokojni Gustl Arnuš je bil v Waldkreiburgu zavzet politični delavec.

kaj ko bi se malo vadili v slovenščini

● STAVKE DOPOLNI S PRIMERAMI.

- Neumen je . . .
- Umazan je . . .
- Drži se . . .
- Kriči . . .
- Smrči . . .

● STAVKE DOPOLNI S POSLEDIČNIMI ODVISNIKI.

PRIMER: Gleda, da bi ga z očmi predrl.

- Pije, . . .
- Zloščil je čevlje, . . .
- Bilo je mrzlo, . . .
- Jé, . . .
- Grmelo je, . . .

● VPRAŠAJ SE PO ODVISNIKI.

- Ničesar ne naredi, ne da bi zahteval plačilo.
- Marička je gledala, kot da ne bi znala do pet šteti.
- Lagal je, da se je kadilo.
- Dokler ne zvem točno, bom molčal.
- Teci, kolikor te noge nesejo!

● IZBERI PRAVILNO DVOJINSKO OBLIKO.

- Prošnji je treba priložiti (dva potrdila — dve potrdili).
- Risbo dopolni (z dvema trkotnikoma — z dvema trikotniki).
- Pomij (oba okna — obe okni).
- Poravnaj (oba kolesa — obe kolesi).
- Ženi (oba teleta — obe teleti) na travnik.

● SAMOSTALNIKE V OKLEPAJIH POSTAVI V 2. SKLON MNOŽINE.

- Koliko (nadstropje) ima ta stolpnica?
- Koliko velikih (morje) poznaš?
- Neverjetno, koliko novih (naselje)!
- Med stavko se je nabralo veliko (pismo).
- Tvojih (povelje) pa res ne mislim izpolnjevati.

● SAMOSTALNIKE V OKLEPAJIH POSTAVI V USTREZNE SKLONE.

- Lastovke so letale nizko nad (tla).

- Na (drva) je že pognal mah.
- Kajenje škodi (pljuča).
- Pod (pljuča) je trebušna prepona.
- Na nogah imam kurja (oko).

● GLAGOL SPREMENI V KRAJŠO OBLIKO.

- Misliš, da letijo pohani piščanci sami v usta?
- Kdaj začnejo s predstavo?
- Kmetje lovijo polhe.
- Zakaj danes otroci tako kričijo?
- Kdaj odprejo pošto?

● POPRAVI NAPAKE.

- Vsi za enega, en za vse. Eden cvet ne naredi pomladi. Naj le še eden kaj reče. Davi se je zgodila ena velika nesreča. Včeraj je bila pri nas ena ženska. Na nekem svojih potovanj se je ustavila v Londonu. Ekscem, ekstra soba, ekstra trd papir, električar, email, emajl barva. Enkrat sva se že srečala. Enoglasna izvolitev. To ti enostavno prepovem. Eventuelen, eventuelnost, evidentičar.

alozj gradnik v tujini

O kako daleč, daleč si Medana,
ti moja tiha, draga rojstna vas!
Ko mislim nate, skrivam svoj obraz
in vem takrat, kako je solza slana.

Na holmu, v vinogradih razsejana,
pred tabo v soncu morje, sivi Kras,
ravan furlanska, Soče zlati pas
in daleč za teboj dva velikana,

Triglav in Krn, še dalje Dolomiti:
tako te vidim in krog tebe Brda
in iščem zate sladkih besedi.

Najslajša je beseda mi pretrda
in jezik je ne more raztopiti
in kakor kamen v srcu mi leži.

● POJASNI RAZLIKO MED DVOJICAMI IZRAZOV.

- Tačas še ni bilo radia. Ta čas je tajnik.
- Za časa Turkov je bilo hudo. Prihajate začasa na delo.
- Za to knjigo sem se odločil, zato jo bom kupil.
- Na to vprašanje sem mu odgovoril, nato sem šel.
- Po tem dogodku je postal previdnejši. Potem je uspel.

● POPRAVI NAPAKE.

- Gora je bila bogata na rudi. Umrl je na kapi. Bolehal je na jetiki.
- Ta knjiga je od Milana. Ta hiša je od države. Povest od zlate ptičke. Prejeli smo pismo od 30. maja.
- Imate kaj za jesti? Veliko je imel za povedati. Saj ni za govoriti.
- Šel je k počitku. Šla je k nogam. Komaj je prišel k sebi.
- V slučaju slabega vremena.

REŠITEV NALOG IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE NAŠE LUČI:

● PREHODNI GLAGOLI V PRIMERNIH POVEDIH:

Veverica gloda oreh. Mama gnete testo. Kupim slamnik. Nasuje pesek. Natrgajo nageljne. Obljubil ji je zakon. Odlikovali so ga. Ladja je odvrгла balast. Ponesrečenca so oživili. Pohodila je pajka. Poklicali so gasilce. Porumenili so pirhe. Preplezala sta steno. Govori, kakor bi rožice sadil. Skuhala je polento. Umila je šipe. Okupator je zasedel deželo. Zaupala mi je skrivnost. Žarili so železo.

● **DELEŽNIŠKI POLSTAVKI:** Pišoč z nalivnikom, sem si zamazal prste. Idoč po trgu, sem izgubil denarnico. Zadel sem ob natakario, nesočo dva vrčka piva. Nesoč steklenico iz trgovine, sem se spotaknil in vse razbil.

● **POPRAVLJENE NAPAKE:** Pridi brž dol! Andrej je doli v sobi. Dolbel je deblo. Dolbenje mu je bilo zelo všeč. Jutri bom šel z doma, torej bom zdoma.

● **POPRAVLJENE NAPAKE:** Dolenska, domišljija, zmagati, biti kos čemu, dosmrtni član, na dosti krajih, z dosti ljudmi, romani Dostojevskega, pravil je domisljico, dovtip, smešnico, šalo; Dragov oče, kdo drug ti bo to povedal, lepa družina je bila, z drvni, pokonci se je držal, veliko je dala nase, imeli so ga za poštenjaka, ima gostilno, predavanje ima, predava; prisebnost, duhamoren, pred dvema letoma, pred dvema dnevoma, prinesi mi divgalo, vitel, vreteno, kljuko; dvomil je o sebi in o uspehu.

● **IZBERI PRAVILNI ZAIMEK:** Njegovo knjigo sem našel, svoje pa ne. Jernej, poslej se s svojimi prošnjami obračaj drugam! Prinesel sem tvojo in svojo nalogo. Če sosedova hiša gori, pazi na svojo. Pošij obleko sebi in svojima bratoma.

● **RAZLIKA V POMENU:** Francka se je za hip zagledala v njen obraz (= v obraz neke druge ženske). Francka se je za hip zagledala v svoj obraz (= v Franckin obraz). — Ko bi imel Jošt pri sebi njegovo merilo . . . (= merilo nekoga drugega). Ko bi imel Jošt pri sebi svoje merilo . . . (= Joštovo merilo). — Jaka si kaj takega o svojem očetu . . . (= o Jakovem očetu). Jaka si kaj takega o njegovem očetu . . . (= o očetu nekoga drugega). — Vida je poslala perilo njenima bratoma (= bratoma neke druge ženske). Vida je poslala perilo svojima bratoma (= Vidinima). — Tine bi se rajši zameril Toneu kot njegovim sorodnikom (= sorodnikom nekoga drugega). Tine bi se rajši zameril Toneu kot svojim sorodnikom (= Tonetovim).

● **NAČINOVNI ODVISNIKI:** Učelec je po zvonjenju vstopil v razred, ne da bi pozdravil. Nalogo sem rešil, ne da bi premišljal. Anka se je tako nasmejala, da je jokala. Pomaga mu, kolikor more. Fantje so delali, kakor so se s sosedom dogovorili.

● **NAČINOVNI POLSTAVKI:** Ded je šel navkreber, opiraje se na palico. Učitelj je učil učence, kažoč mesta na zemljevidu. Mož je šel ponoči po stopnicah, nesoč čevlje v roki. Skozi grmovje sem se prerinil, pomagaje si z rokami. Zamerili so se mi, poročajoč o vladi pristransko.

izražajmo se lepo

Speci mi biftek! (= Na hitro opečen goveji zrezek).

o

Rjove ko bik. — Močan je ko bik. — Gleda ko zaboden bik, kakor bik v nova vrata. — To ga draži kot rdeča ruta bika. — Kamor je šel bik, naj gre še štrik. (= Če sem izgubil veliko, lahko še to malenkost.) — Zgrabil je bika za roge. (= Odločno se je lotil zahtevnega dela.) — Ne bôdi se z bikom! — Ta bik vzdigne, kolikor hočeš. — Kako je močan in plečat, pravi bik. — Dopovej tem bikom, če moreš!

o

Biksa čevlje. — Ta ga biksa, ta! — Žena mu ga biksa.

o

Opravili so bilje za pokojnim. (= Verski obred z molitvami.) — Narod mehkužnik bi dušo izdihnil, še sveče bi mu ne žgali, še bilj bi mu ne peli (I. Cankar).

o

Ta ponudba je zanj rešilna bilka. — Oprijel se je (oklenil se je) vsake bilke.

o

Medalje mu bingljajo na prsih. — Čop čepice binglja po obrazu. — Noge mu bingljajo z voza. — Binglja z nogami. — Ta bo še bingljal. (= Bo visel.) — Na veji je bingljal.

o

Biričem je ušel. (= Izvrševalcem sodne oblasti.) — Gleda kakor birič. (= Mrko, neprijazno.) — Ni se bal ne birača ne hudiča.

Novoporočnica Kristine in Dario Križ iz Malmöja.

letos pa so načrtovali obisk Slovenci iz Essna in z Dunaja. Eni in drugi so bili prisiljeni odložiti uresničitev načrtov za obisk Švedske na poznejši čas. Več sreče so imeli župljani od Sv. Martina pri Vurberku v Slovenskih goricah. Hitro so se ogreli za dano pobudo. Zbralo se jih je za poln avtobus, da ponesejo svojim rojakom na Švedsko nekaj od svojih pevskih, muzikalnih pa tudi igalskih sposobnosti.

Maša v Vadsteni je bila nekakšna krona vsem globokim doživetjem zadnjega leta, ko smo spremljali Slovenijo in ji po svojih močeh pomagali na njeni poti osamosvajanja in mednarodnega priznanja. Bogoslužje je vodil msgr. dr. Janez Zdešar, delegat slovenskega dušnega pastirstva in Nemčiji in na Švedskem. Posebej je razložil odlomek iz Janezovega evangelija, kjer Jezus napoveduje Duha resnice, ki bo svet prepričal glede greha, božje pravičnosti in sodbe nad zlom. Tako naj bi tudi mi odprli oči za resničnost hudobije in greha in utrdili vero, da je zlo v svoji korenini že premagano in da bosta zadnja beseda imela ljubezen in dobrotu. Z romarji od Sv. Martina je prišel tudi njih župnik Ivan Vodeb. Mešani pevski zbor te župnije je pel pri maši v katoliški cerkvi, pri procesiji in pri litanijah, ki smo jih imeli ob grobu sv. Brigite v znameniti gotski protestantski cerkvi iz 14. stoletja, ki je zgrajena po natančnih načrtih te znane švedske svetnice. Pri kulturnem programu so

pevci od Sv. Martina nastopili z obsežnim programom slovenskih narodnih pesmi.

Kulturni program in družabno srečanje smo imeli letos prvič v hokejski dvorani, s čimer so bili vsi zelo zadovoljni, ker je zelo prostorna in prijetno hladna, kar se je ob vroči poletni nedelji še posebej prileglo. Velika slovenska zastava, napis iz Zdravljice „Bog živi ves slovenski svet“, ki ga je naredil Robert Strgar iz Helsingborga, ter silhueta s slovenskimi simboli, delo Alberta Zuppnina iz Köpinga, so pomagali ustvariti domačnostno vzdušje, še bolj pa slovenska pesem. Pošteno smo se nasmejali ob skeču Šolastika, ki so ga uprizorili člani pevskega zbora Stanko, Anica, Andreja in Ivan. Od kod njihovi igalski talenti in kako so si utrgali čas, da so se naučili tako dolga besedila?! Orkester Fehdari je bil tudi od Sv. Martina in sosesčine. Že ob prihodu so ob vadstenskem gradu med domačini želi navdušenje. Redovnice brigitinke, od katerih so nekatere doma iz Holandije in Nemčije, niso mogle prikriti, da jim je slovenska glasba izredno všeč. Še največje priznanje so tako vzdušju in orkestru dali romarji, ki so vztrajali do enajstih zvečer, kot še nikoli doslej. Res se v tem času na Švedskem še ne stemni, a čakala jih je še dolga pot z avtobusi do Köpinga, Stockholm, Göteborga, Landskrone ter z minibusom do Växja in Olofströma. Še bolj naporno je bilo za tiste z osebnimi avti, saj so le redki imeli manj ko 250 km do doma, oni iz Landskrone pa kar 360 km.

Okrog tristo nas je bilo. Odhajali smo z močnimi doživetji veselja in zadovoljstva. „Lepo je bilo. Zdi se mi, da je vsako leto lepše,“ se je glasila ena izmed ugotovitev. Bil je to zares dan molitve in petja, medsebojnih srečanj in pogovorov. Ugotovljeno je bilo, da je s spremembami v domovini zavladala tudi med nami večja sproščenost. Hvala Bogu! Tako smo si rekli tudi, ko smo zapeli zahvalno pesem.

Skrb za sprejem gostov iz domovine in njihovo razporeditev po družinah je prevzelo društvo France Prešeren iz Göteborga. Gostje od Sv. Martina so že kmalu po svojem prihodu v petek pred binkošti v Göteborgu nastopili s podobnim programom kot pozneje v

Vadsteni, göteborgska mladina pa se je predstavila z enodejanko Povodni mož. Ob poslavljanju v göteborgskem pristanšču na binkoštni ponedeljek je bilo očitno: avtobus z gosti odhaja, prijateljstvo pa ostaja. Velikodušnost enih in drugih je bila bogato poplačana. Tudi za to Bogu hvala, da smo znali uskladiti in strniti svojo dobro voljo.

● *Krst in poroke.* 13. junija smo v cerkvi Kristusa Kralja v Göteborgu krstili prvorojenko Jennifer Majdo, hčer Svena Erika Berta Nyströma in Majde Bohnec Nyström. 16. maja sta se v cerkvi Presvetega Odrašenika v Malmöju poročila Dario Križ in Karin Marie Christine Berggren, 30. maja v Asmundtorpu, župnija Landskrone, Hannu Olavi Tuomainen in Teodora Budja, 27. junija v Örebroju pa Peter Nagy in Lucija Koppmark-Žgavčeva. Dva para novoporočencev iz Malmöja sta se na poroko pripravila na Švedskem, poročila pa sta se doma, in sicer Viktor Albin Habjanin in Margareta Renata Semprimožnik 25. julija v Šempetru v Savinjski dolini, Janko Mandelj in Anna-Margareta Kramar-Balazsin pa 8. avgusta na Homcu. Naj bodo ta zakramentalna znamenja Jezusove navzočnosti in njegovega delovanja trajen izvor milosti Jennifer za njen krščanski poklic, novoporočencem pa za vztrajno ljubezen na skupni poti. V okolju, kjer ima veliko mladih premalo velikodušnosti in zaupanja za sklenitev trajne zveze pred Bogom, se odločnega koraka v zakon naših mladoporočencev še posebej veselimo. Prepričani smo, da bo Bog po njih obilno blagoslovil našo slovensko skupnost tukaj na Švedskem.

švica

SOLOTHURNsko PODROČJE

● *Romanje v Assisi.* — Za letošnji vnebohod in preostale zadnje majske dneve smo se odločili obiskati Frančiškove kraje. Na predvečer vnebohoda nas je naročeni avtobus, ki je imel začetno postajo v Zuchwilu pri SO, srednjo v Birru in zadnjo v Zürichu, popeljal na božjo pot v Assisi. Po začetnem pozdravljanju in kratkem pogo-

voru smo najprej opravili šmarnično pobožnost, kar smo seveda storili tudi naslednje dni. Avtobus je hitro deval kilometre v svoj žakelj in na vnebohodno jutro smo bili na cilju — v Assisiju. Skodelico črne kave ali kozarec osvežilne pijače — in že je naš vodič, p. Štefan Kožuh iz Vipavskega Križa, bil med nami, da bo do nedelje naš, za nas in z nami.

Prvi dan smo si ogledali cerkev sv. Frančiška (kjer smo tudi imeli mašo), sv. Klare, sv. Damijana in Marije Angelske v Porcijunkuli. Po dopoldanski maši smo se še nastanili v hotelu; pri sv. Damijanu pa si nismo mogli ogledati samostana — zaradi prenove. Drugi dan smo se odpravili na La Verno, pročitovat kraj, kjer je Frančišek prejel Kristusove rane. Za razglede smo zaradi megle bili prikrajšani. Naslednji dan, v soboto, smo se odpeljali v Cubbio (znan po Frančiškovi ukrotitvi volka). Pred tamkajšnjo cerkvijo sv. Frančiška, v kateri smo potem imeli mašo, nam je prijazen frančiškanski pater orisal krajeve in zgodovinske znamenitosti (p. Štefan je tokrat bil za prevajalca). Kajpada se je med našeto sproti vpletalo še marsikaj pomembnega. Popoldne smo obiskali še državico San Marino in se proti večeru napotili v Cattolico k počitku.

V nedeljo zjutraj smo po zajtrku imeli v kapeli bližnjega samostana mašo, nato pa smo odrinili nazaj proti Švici. Na neki bencinski črpalki prav blizu Bologne se je p. Štefan poslovil od nas. P. Štefan, hvala ti za tvoj trud z nami in za nas po Frančiškovih poteh in krajih, hvala ti za tvojo domačnost in preprostost, hvala ti, da si nam ne samo z besedo, ampak tudi s svojo

držo približal lik in podobo sv. Frančiška, tega korenitega cerkvenega prenovitelja in redovnega ustanovitelja! Bog ti povrni za vse! — Polni nepozabnih vtisov smo se pozno zvečer vrnili domov.

● *Binkoštno srečanje.* — Na binkoštni ponedeljek, 8. junija 1992, smo imeli ob 11. uri mašo v že nekoliko hribovski cerkvi sv. Katarine v Ienthalu nad Oltnom. Ker slovenska Cerkev takrat obhaja praznik Marije — Matere Cerkve, je tudi naše bogoslužje potekalo v slogu znane usmeritve Po Mariji k Jezusu, saj nas Marija s svojim zgledom najlepše uči izpolnjevati voljo Boga Očeta, hoditi za Božjim in njenim Sinom Kristusom ter sodelovati s Svetim Duhom.

Družabno popoldne smo ob okrepčilu, pesmi in medsebojnem pogovoru preživeli v dvorani pod župnijsko cerkvijo sv. Mavricija v Trimbachu pri Oltnu. Tam je tudi dozorel načrt za naslednjo proslavo.

● *Proslava 1. obletnice slovenske samostojnosti.* — Že dalj časa je tlela misel o proslavi 1. obletnice proglasitve samostojne države Slovenije, dokler ni kot ogenj zaplapolala na zgoraj omenjenem binkoštnem srečanju. Hitro je bil narejen načrt, kmalu tudi vse potrebno dogovorjeno z nastopajočimi. Na petek, 26. junija 1992 — letos je to bil praznik Jezusovega Srca — smo se okrog 19. ure (pripravljenci že prej) zbirali v isti dvorani kot na binkoštno-ponedeljsko popoldne, v Trimbachu torej. Najprej smo za našo mlado državo imeli mašo, v kateri se je božja beseda lepo ujemala z značajem naše proslave. Bog izkazuje svojo ljubezen

do nas s tem, da je Kristus umrl za nas . . . " (Rim 5, 8), smo slišali v berilu. „Naš odgovor naj bi bila naša ljubezen do Boga in do bližnjega. Kot svojega bližnjega pa danes najbolj občutimo in doživljamo svoj slovenski narod in slovensko državo. In ljubezen do obeh bomo najlepše izkazovali z zanimanjem za slovensko zgodovino in zemljepis, z uporabo slovenščine doma v družini in med rojaki, z branjem slovenske literature in dnevnega ali občasnega (dobrega) tiska, z opušcanjem raznih neslovenskih izrazov, ki pri uporabnikih le preveč nižajo raven govorne kulture, ipd,“ je bilo med drugim nakazano v nagovoru po evangeliju.

Po maši je bil na vrsti kulturni spored. Slovenska državna himna, kratek prikaz osamosvojitvene poti, Monikin O moj preljudi dragi dom, nastop oltenškega kvarteta Kranjci in žiriškega komornega zbora Slovenija — vse to je dajalo in slednjič udarilo svojstven pečat tej naši prvi tovrstni proslavi, s katero je kljub srednještevilni udeležbi vsak izmed nas hotel potrditi in priznati, da je njegov dom pod Triglavom. Slovenska zastava na prednji steni pa je bila priča temu dogodku. — Dobro okrepčilo nas je slednjič popeljalo v zabavni večer. Dragi in spoštovani pevci, hvala vam za lepo petje, vam pripravljalcem pa za vso postrežbo!

● *Zahvalna maša na Hochwaldu.* — Takoj naslednji dan, v soboto, 27. junija 1992, smo se ob skorajšnjem koncu delovnega leta zahvalili Bogu z mašno daritvijo pri Marijini kapeli na Hochwaldu pri Baslu za delovne možnosti in vsa opravljena dela v zadnjem letu.

(dalje s strani 13)

Sodražice ter moški pevski zbor Fantje na vasi iz Clevelanda. Posebna točka je bil nastop trobentača na rog.

Ob tej prireditvi je **motilo troje**: to, da ni pri pozivanju k spravi nikdar omenjena nujnost sprejeti nepartijsko resnico o medvojnem dogajanju na Slovenskem; dalje to, da ni bilo pri slovesnosti nobenega zastopnika civilnih oblasti; in končno to, da ni kasneje nedeljska verska oddaja Obzorja duha pokazala niti enega samega posnetka s te prireditve.

(dalje s strani 13)

nje političnim pogovorom ljudi itd., naj rečem, da gre za zasuk v sredino, če iz samozvane sredine prihajajo pogromaški klici proti desnici, ali za zasuk v desno, če je bila desnica izločena?

Prvi vladi so prežrli skoraj vsako besedo in vsak ukrep. In po pravilu spregledovali njene uspehe. Sedaj je zanje narobe, če se izražamo v opoziciji. Spet imamo narobe svet: lovijo tistega,

ki je opozoril na napako, ne onega, ki jo je naredil. Tako ostajamo v socializmu: z manirami, z lastnino, s parlamentom in s samovoljo pri razlaganju pravil igre. Postavimo najprej pravila igre in čimprej na volitve. Naredimo korak naprej!

Iskrene čestitke državljanke in državljanom Slovenije ob rojstnem dnevu svobodne slovenske države z vso hvaležnostjo za podporo vladi, ki je pri spevala svoje, da lahko letos praznujemo drugače.

oglasi

● **DRAGI ROJAKI, POTUJETE V EVROPO?** Na pragu domovine, v središču stare Gorice, ob lepem drevoredu Corso Italia, vas pričakujemo v **PALACE HOTELU**, najboljšem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija). Zelo ugodne cene: enoposteljna soba 62,50 DM, dvoposteljna 92,40 DM.

IZŠLA JE KNJIGA

STANE KOS

**STALINISTIČNA
REVOLUCIJA
NA SLOVENSKEM
1941—1945**

II

Nepristranski opis druge polovice medvojnega dogajanja v Sloveniji. Knjiga opisuje čas od septembra 1943 do maja 1945.

Obsega 272 strani. Stane 30 mark. Dobi se na naslovu: Mohorjeva družba, Viktringer Ring 26, A-9020 Celovec.

— Vinko Levstik, **PH-PALACE HOTEL**, Corso Italia 63, I-34179 Gorizia, tel. 04 81 / 82 1 66, telex 461154 PAL GO I.

● **Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV** v domovino se Vam toplo priporočamo. — Obrnite se na naslov: Gebr. **HORŽEN**, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-4010 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). — Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● **RAČUNALNIKI:** Sinclair 48 K DM 245,—. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari **RADIOAPARATI**, AVTORADIO Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Eksportni popust. — Jode Discount Markt, Schwanthalerstr. 1, 8000 München 2, BRD.

● **Ugotavljanje „bolezní“** na osnovi aure in zdravljenje z bioenergijo, brez tablet. Tako zdravljenje je v svetu zelo uspešno in znano. Tel. Slovenija 0038 - 61 - 57 94 70; tel. Švica 0041 - 42 - 31 00 32; tel. Nemčija 0049 - 71 31 - 32 483.

● **SLOVENIJA, PORTOROŽ — POČITNICE** v svobodni Sloveniji; zasebne sobe 1. in 2. kat., nemški zajtrk, domača glasba, čisto okolje. — Informacije po tel. 07 11 / 42 02 443 zvečer, ali pa: Hribar, Sečovlje 61, 66333 Sečovlje, Slovenija.

● **LEPO OPREMLJENA HIŠA** v središču Bleda 2500 m², vrt, blizu jezera. — Informacije daje ga. Volk, Mladinska 7, Bled.

● **PRI KRANJU PROdam** takoj vseljivo novejšo hišo s centralnim ogrevanjem in telefonom. Cena po dogovoru. — Informacije po tel. (061) 321 - 650, Slovenija.

● **PROdam DVODRUŽINSKO HIŠO** v Logatcu s pribl. 220 m², na zemljišču s 1200 m². — Informacije po tel. 02 03 / 47 51 21.

● **NA PONIKVI** pri Celju prodam novo hišo s centralno in vrtom za 120.000 DM,— Informacije daje Milan Kodrič, cinkarna 00 386 33 31 112, interna 57 - 58.

● **ZDOMEc** prodaja v Mariboru srednje staro hišo z vrtom; letos je renovirana in je takoj vseljiva. — Informacije po tel. 09 11 - 60 11 69 ZRN.

Če potujete v München,
Vas pričakuje

HOTEL ERBPRINZ

Sonnenstr. 2, 8000 München 2
tel. 089 / 59 45 21.

Družina Zupan

preberite!

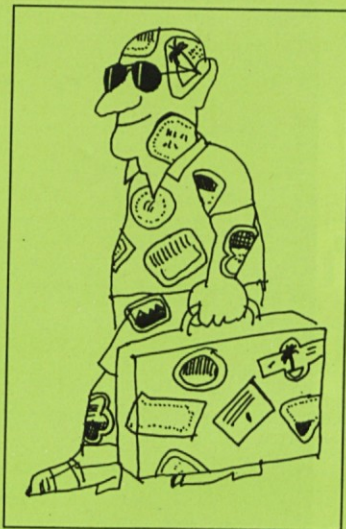
PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega.

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte, da ste Slovenci. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismo v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvoje pisem za tujino.

vsaj majčkeno se nasmejčkajte!

Predsednik Kučan je govoril na odprtju razstave o Slomšku. Mene bi bolj zanimalo, kar bi imel Slomšek povedati o Kučanu.

Žarko Petan

„Kako sem svojega moža pripravila do tega, da vedno postrizhe ograjo? Rekla sem mu, da je vseeno mogoče le že malo prestar za to.“

o

„Nikar ne godrnjaj! Vsakdo mora imeti kakšnega konjička,“ je rekla odločna gospa in zavezala možu kuhinjski predpasnik.

o

Dva pingvina pogledata na polarnem ozemlju na toplomer.

„34 stopinj pod ničlo, počasi bo pomlad.“

o

„Dragec,“ pravi žena, „danes sem porabila zadnji krompir.“

„No, hvala Bogu, potem je banja prazna in se spet lahko skopam.“

Tujec je vprašal pastirja, ki je pasel ovce, koliko te na dan prehodi.

„Ktere: bele ali črne?“ je vprašal pastir.

„Bele.“

„Štiri milje.“

„In črne?“

„Prav toliko.“

„Koliko pa pomulijo trave na dan?“

„Ktere: bele ali črne?“

„Bele.“

„Štiri funte.“

„In črne?“

„Prav toliko.“

„In koliko volne dajo na leto?“

„Ktere: bele ali črne?“

„Bele.“

„Šest funtov.“

„In črne?“

„Prav toliko.“

„Zakaj delite ovce pri vsakem mojem vprašanju na bele in črne?“

„Bele so moje.“

„In črne?“

„Tudi.“

o

Šef vpraša moškega, ki se potejuje za razpisano delovno mesto:

„Ali ste poročeni?“

„Ne, a storim vseeno vse, kar se mi reče.“

o

„Že pet let je vaš najstarejši sin zaljubljen? Ali ne bi bil že čas, da se poročita?“

„Ah, naj bosta še nekaj let srečna drug ob drugem.“

o

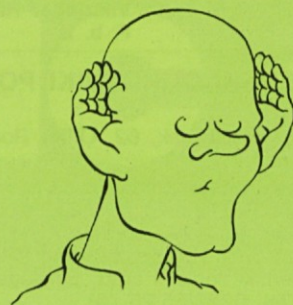
„Kaj si res še živ? Jaz sem pa slišal o tebi že toliko lepega!“

o

Ko je Roku umrla žena, se je tolažil s steklenico vina.

Obiskal ga je sosed.

„To je sedaj tvoja edina tolažba?“ ga je vprašal.

„Ne, v hladilniku imam še dve.“

Nič se ne da pomagati: od prejšnjega sistema so ostali ljudje.

Matija Logar

Fantek je ogledoval konja, saj ga ni še nikoli videl.

Ko se je voznik vrnil iz trgovine, mu je fantek povedal: „Pazite, iz konja je pravkar iztekel ves bencin.“

o

Oče sedemletnemu sinu: „Kako to, da ima sosedov otrok v šoli vedno boljše rede kot ti?“

„Ker ima pametne starše.“

o

„Kaj si želim za prihodnost?“ je vprašala mlada dama. „Majhno vilo, majhno limuzino, majhno jahto in majhnega milijonarja z majhnim življenjskim pričakovanjem.“

o

„Moj stric je duhovnik in vsi mu pravijo prečastiti.“

„Moj je kardinal in vsi mu pravijo eminenca.“

„Moj stric pa tehta skoraj 200 kil in na cesti pravi vsak, ki ga sreča: 'Moj Bog!'“

o

Na zdravniškem izpitu.

„Če vas bo kdo poklical po telefonu k bolniku: kaj boste najprej vprašali?“

„Kje stanuje.“

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
Viktringer Ring 26
P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikanek, 62, Offley Road, London SW9 OLS. (Tel. 071-735-6655).

AVSTRIJA

P. mag. Janez Znidar, minorit, Mariahilferplatz 3, A-8020 Graz.

Ludvik Počivavšek, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.

(Tel. 0 72 29 / 88 3 56 - 3, samo ob petkih popoldne in ob sobotah).

Anton Štekl, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien. (Tel. 0222/55 25 75).

Slovenski socialni urad, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien.

(Tel. 0222/55 25 75).

Janez Žagar, Herrengasse 6, A-6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 23 1 00 ali 05522 - 34 85-0).

Slovenski dušnopastirski urad, Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3630 Eisden. (Tel. 0032/11/76 22 01).

Kazimir Gaberc, 10, rue de la Révolution, B-6200 Châtelineau (Belgique).

(Tel. 071 - 39 73 11).

FRANCIJA

Prelat Nace Čretnik, Slovenski dom, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon.

(Tel. (1) 42 53 64 43).

Slovenski dom, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon. (Tel. (1) 42 53 64 43).

Stanislav Kavalir, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

(Tel. 21 70 91 88).

Anton Dejak, 9 rue Saint Gorgon, 57710 Aumetz. (Tel. 82 91 85 06).

Jože Kamin, 14 rue du 5 Décembre, 57800 Merlebach. (Tel. 87 81 47 82).

François Pavalec, 17 rue de Sospel, 06300 Nice. (Tel. 93 56 66 01).

NEMČIJA

Msgr. dr. Janez Zdešar, Rosenstraße 26, 8011 Heimstetten b. München.

(Tel. 089 - 90 30 050).

Martin Horvat, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62, tel. 030 - 788 19 24.

Slovenska katoliška misija, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62,

tel. 030 / 784 50 66.

Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Stanko Čeplak, diakon, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Martin Mlakar, Moltkestraße 119-121, 5000 Köln 1. (Tel. 0221 - 52 37 77).

Janez Modic, 6000 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 069 - 63 65 48).

Bogdan Saksida, 6800 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 28 5 00).

Stanko Gajšek, 8070 Ingolstadt, Feldkirchnerstr. 81. (Tel. 0841 - 59 0 76).

Ciril Turk, 7000 Stuttgart 1, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, Urbanstraße 21, 7410 Reutlingen 1. (Tel. 07 1 21 - 44 7 89).

Župnijska pisarna Slow. kath. Mission, Krämerstraße 17, 7410 Reutlingen 1.

(Tel. 07 121 - 45 2 58).

Jože Bucik, 8900 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.

(Tel. 0821 - 97 9 13).

Slovenski dušnopastirski urad, 7900 Ulm, Olgastraße 137.

(Tel. 0731 - 27 2 76).

Marijan Bečan, Liebigstr. 10, 8000 München 22. (Tel. 089 - 22 19 41).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3630 Eisden. (Tel. iz Nizozemske:

09 - 32 11 76 22 01).

ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan, 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21, v Malmöju:

040 - 23 24 78).

ŠVICA

P. Robert Podgoršek, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 44 15 in 01 - 301 31 32).

Pisarna Slov. misije, Schaffhauserstr. 466, Postfach 771, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 31 32, Telefax 0041 1 / 303 07 88).

P. Damijan Frlan, Kapuzinerstr. 18, CH-4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).

KATOLIŠKO SREDIŠČE SLOVENCEV PO SVETU (Janez Rihar), SLO-61001

Ljubljana, p. p. 121/III (Tel. 061 / 454 246)